

ጌቲዒቤዔ፥ በዎኖሽ ሙሎዎች ጌዳ ቂዒጫሄ።²⁴ ቃቲናአ ቢ
 ጌቲቶን ኢባሪዒሄዔ፤ ቃቲናአዎ ኢባሪዎዓኔዔናአኔ።
²⁵ በዎኖሽና በዎኖሽናዎ ኢኮታታዓኖዎን ሃማ ቲዩዩዔ።
 አሬዔ ጋዓታ ጳጳሎዎሲ ኢሸቺዩ፤ «ያዓፋ አያዓኖ ኬዔማቺ
 ኢሲያዓሲቺ ኖዎኖና ኢቶሺ ቃዓባቺናአዩች ኢሸቺቂዒ ቢ
 ጌቲቶ ኢባራቶኔ፤

²⁶ ሂኒ አሸዔናአ ማግ ሃሚራዔ፥

«ዋዓዮዎን ዋዓዩዓ ቤዔቶ ኢቶሺኔ፤ ሻሊጋዓኖ
 ኢቶሺኔ፤

ጫዒኖኖዎ ጫዒኒዒ ቤዔቶ ኢቶሺኔ፤ ቤዔጋዓኖ
 ኢቶሺኔ» ጌቲ፤

²⁷ በዎኖሽ አዓሬዎና በዎኖሽ ጫዒናዓቼሆዩች፥
 በዎኖሽ ዋዓሞና በዎኖሽ ዋዓዎታዓቼሆዩች፥
 በዎኖሽ ሙሎዎና በዎኖሽ ሻሊጋዓቼሆዩች፥
 ታ ማግ በዎኖሽ ዎታቴዔ በዎኖሽን ታ
 ዎዲያዓቼሆዩች፥

ሂኒ አሸዔናአቺ ሙሎ ሙዑማቶኔ፤
 በዎኖሽ ዋዓሞን ኡፐቲናአኔ፤
 በዎኖሽ አዓሬዎኖ ሸኒኒዒቲናአኔ)

ኢቂዒ ጌቲዩ።

²⁸ «ኢላ ሂኒ ዩዔሪ ቢ ዎዲዩዔ ዎቾዎን አዓጋቲዔናአዩች ቢ
 ዳዓቺዮዎን አሪዒቦቴ፤ በዎኖሽዮ ዋዓዩዓ ቤዔቲናአኔ» ኢዩ። *

³⁰ ጳጳሎዎሲ ቢ ኪራዓዩቲ ኬጦዎች ጉታ ናቶን ኮታሄ፤ ቢ
 ማግ ዋዓ ቤዔቲናአ ቡሊን ኢዒቢዒ ቤዔሄ።³¹ ኮኒዮላ ቢዒን
 ባዎኖዎን ዩዔሪቺ ታዓቲቲኔዔቾን ጌቲዒቤዔ አዓሬዎን ኩጳቂዒ
 ዶዎኖ ዩሱዑስ ኪሪቶዎሲቾን አሪቺዒ ቤዔሄ።

ሮዎሚ

ጋሬዎች ቤዔቲ ኪቲኔዔናአዩች ሚሺራዓቻቺ ጳጳሎዎሲ ጫዓፊቲ ዎቾ

ሺዒቾ

ሚሺራዓቻቺ ጳጳሎዎሲ ሚሺራዓቼዔ ቃዓሮዎን አሾ ቡሊች
 ቤቺዒቤዔ ቢ ጉዑዲዒ ቤዔሆዎባ፥ ኬዔጺኔዔ ጉዑዶዎን
 ጫዒቺዎ ቤዲዒቺዒ ሂኒ ዎቾዎን ሮዎሚ ጋሬዎች ቤዔቲ
 ኪቲኔዔናአዩች ጫዓፊዩ። ቢ ጫዓፊቲ ዩሜዔኖ ኪሪቶዎሲ
 ሸዒጻቺ አዓቦዎቼ ቲዒጻቂዒ ሃዴዔ፥ አዓባዓ ሸሚታ ናቶ
 አዎሄዔ አዓባዓ ዩዒጢያ ናቶዎባኒዩ። ጳጳሎዎሲ ጋቢቲ ጋቦ
 ዩሪሳሌሚ ጋሬዎች ቢ ሻጊቶዩ ጉብ ሮዎሚ ጋሬዎና ኢንዶዎን
 ኢስፐዔኔዔ ሻዎዎች ሃማኒዩ። ሂኒ ዎቾዎን ቢ ጫዓፊቶ ቢ ጋቢቲ
 ኅዎዎች ሃማ ቃኒዒቤዔኒዩ።

ሂኒ ዎቾዎቻዓ አዓፋቺ ሞዎን ተኒዒቂዒ ጳጳሎዎሲ
 አሪቺዒ ቤዔቶ ጫዲቂዔ ኅሚቾኒዩ፤ ኤቢዮ 1. አሾ ኮኒዮላ
 ጫዲቆ ተኔዔ ቢ ቃዮን፤ 2. ዩሱዑስ ኪሪቶዎሲ ኪዒናዓሲ
 ሙሪጫዓሲ ጫዲቆ ቢ ተኖዎን፤ 3. ቢ ሙሎዎን ዩሱዑሲቺ
 ቶዎዎዎች ቶዎኢዒቲ አሾ አጣዓጤዔ ጉዑቺቲኖዎቼ ኬቺዒ
 አንዲራ ካሾዎን ዳናቂዒ ዩዔሪቺ አዓሬዎቻዓ ጫዲቂቶ ቢ
 ተኖዎን፤ 4. ቢ ሙሎዎን ዩሱዑሲቺ ቶዎዎዎች ቶዎኢዒቲ አሾ
 «ዩዔሪን ኤሚሪኪዒ ቤዔቲ፥ ያዓፌዔቲ ጋዓዋ ኪቲኒቲኔዔ
 ቆጮዎና ቤዔቤ» ኢሚ አሪቺዮዎኒዩ።

ሂኒ ዎቾዎች ቤዔቲ ሞዎ ያዓሪ ያዓሮዎና

- ሸዒቾ (1: 1-17)
- አሾ ኮኒዮላ ጫዲቆ ተኔዔ ቢ ቃዮ (1: 18-3: 20)
- አሾ ኮኒዮላ ጫዲቆዎን ቢ ሃኬሆ ዩሱዑሲቺ ቶዎዎዎች
 ሙሌዔ ቶዎኢዮዎና ባዓች ቢ ተኖ (3: 21-8: 39)
- ኢስራኤሌዔ አሸዔናአቾን ዩዔሪ ጋቢቲ ሞዎ
 (9: 1-11: 36)

- ኪቲኔዔናአቺ ቆጮሮናዓ በሮኖሺናዓ በሮኖሺኖቺ ዳጎሆች
- ቤዔዬ ቤዳ ሾሆዴሶሮና (12: 1-15: 13)
- ጩዲሬዔጢ ሞሞሮናዓ ዲጊሶሮና (15: 14-16: 27)

1 ¹⁻²ኪዔማቺናአቺ ኖሮኖሮና ምዓፋ ማጫዓፎሮሆች ሸዒቺቂዒ ጊባኒኪቲ ዩዔሬቺ ሚሺሬዓቼዔ ቃዓርዬች ባሪቃዓ ካዓጫቶ፣ ሚሺሬዓቻች ተኖዬች ጩዔጋቶ፣ ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊቺ ዎቼዔ ቡሾሆ ዳጤሎሶሊ ታዓኒ። ³ኤቢ ሚሺሬዓቻ ዩዔሬቺ ቡሾሆ ኖ ዶሶኖ ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊቻኒ። ቢሶ ሜዔኖና ዳቂቲቺ ያርሶቼ ሸዒጃቶ፣ ⁴ቂቲዒ ዱዑካቲናአቺ ዳጎሆቼ ዩዔሬ አሶጋ ጊዒዶሶና ቢዒን ቢ ኪቾሶና ኑተሺቲኔዔ ያዓሬቲኖሶና ዩዔሬቺ ቡሾሆ ቢ ተኖ ቤካቶኒ። ⁵አዓጋቲዔናአ ቡሊቺ ዳጎሆቼ በሮኖሺ ሙሎሶን ኪሪቶሶሊቺ ቶሞሞሆች ቶሶኢዒሬዔ ቢዒች ዴአ ጌቲሂናአ ዳኒሆዬች፣ ዩዔሬ ኪሪቶሶሊ ማጋዓ ሚሺሬዓቻች ተናሬዔ ኪሪቶሶሊቻ ጌቲሬዔ ታ ሹዑኒሆዬች ዎጀሶን ታዓች ኢሚዬ። ⁶ኤቢ አዓጋቲዔናአቺ ዳጎሆቼ ኢቶሺሶ ዎታ ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊቻ ኢቶሺ ተኒሆዬች ጩዔጋቶ ኢቶሺኒ።

⁷ዩዔሬና ሹናቲ፣ ያዓሬዔቶ ኢቶሺ ተኒሆዬች ዩዔሬና ጩዔጋቲ፣ ሮሞ ጋፎሶች ቤዔቲ ኢቶሺ ቡሊች፤ ኒሆሶ ዩዔሬናዓ ኖ ዶሶኖ ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊኖቺ ዎጀሶናዓ ዲጎሶና ኢቶሺች ተናቤ።

ሮሞ ጋፎሶች ቤዔቲ ኪቲኔዔናአን ቤዔጋ
ዳጤሎሶሊ ሻሪዓቶ
 (ሚሺ. 19: 21)

⁸ኢቶሺ ሙሎሶን ኪሪቶሶሊቺ ቶሞሞሆች ኢቶሺ ቶሶኢሶ ሻዌዔ ቶሞ ቡሊዒች ቤዔቲ አሺዔናአዬች ዋዓዬዔ ቢ ቤዔቶዬች፣ ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊ ማጋዓ ታ ኑተሾሆ ዩዔሬን ጋላታሆዬ። ⁹ታ ጮሮሶቲዒ ቤዔቲ አዓቦ ቡሊን ኩጣዓኖሶን ኢቶሺቾን ዩዔሬች ሻሊጊቺዒ ቤዔቶ ታዓኒ፤ ቢ ቡሾሆቺ ሚሺሬዓቼዔ ቃዓርሶን ጌቶና ጩዔኒ ታ ሙሎሶና ታ ማዲዒ (ማዳዓ) ቤዔቲ ዩዔሬ ኤቢች ሚዒጦሶኒ። ¹⁰አንድ

ጩዒሮሶቻዓ ኢቶሺ ማጋ ታ ዎዬሆዬች ዩዔሬ ጋዓዋ ቢ ዳጎጎ ተና ጋዓታ፣ ታ ጎሞን ቢ ካዓቼሆዬች ቆላዓ ቤዔቶ ታዓኒ።

¹¹ኢቶሺ ኩዲሆዬች ዩዔሬቺ አያዓና ታዓች ኢሚቲ ዎጀሶቼ ኢቶሺች ታ ቆሶዴሆዬች ኢቶሺን ቤዔጋ ሻሪዓታዓ ቤዔቶ ታዓኒ። ¹²ኤቢሶ ታ ሙሎሶን ኪሪቶሶሊቺ ቶሞሞሆች ታ ቶሶኢሶሶን ቤዔጊሬዔ ኢቶሺ ኩዲሆዬች፣ ዎታ ታዎ ኢቶሺቺ ሙሎዔ ቶሶኢሶሶን ቤዔጊሬዔ ታ ኩዲሆዬቺዬ።

¹³ታ ማኔዔናአቲ! ባራ አዓጋቲዔናአቺ ዳጎሆች ተናቶሞን ኢቶሺ ዳጎሆች ቤዔቲ አሺዔናአ ዎታ ታ ጎሞና ኪሪቶሶሊን በሮኖሺ ዳኒሆዬች፣ ዎዳ ካዓሎሶን ኢቶሺ ማጋ ዎሶ ጋቢቶ ታዓኒ፤ ተናባሊ አንድ ቤዳዓዔዔ ዎሞዬች ሃኪዔ ታ ቃሶን ኢቶሺ አሪዒሶሆዬች ሹኖዬ። ¹⁴«ዎሪዓፋ» ጌቲዔቲናአናዓ ሆጤዔቲናአኖዬች፣ አሪዎቺናአናዓ ተዑሺዔናአኖዬች ሚሺሬዓቼዔ ቃዓርሶን ታ ጌቲሆዬች፣ ኪሪቶሶሊቺ ሂዒሽ ታ ቶሞሞሆች ቤዔቶኒ። ¹⁵ኤቢች ታዓች ቢ ሃኪዔዬሂ ጎሞ ቡሊና ሮሞ ጋፎሶች ቤዔቲ ኢቶሺች ዎታ ሚሺሬዓቼዔ ቃዓርሶን ጌቶዬች ቃኒቶ ታዓኒ።

ሚሺሬዓቼዔ ቃዓሬዔቺ ጊዒዶ
 (ማሬ. 8: 38 ፤ ሂቢ. 2: 4)

¹⁶ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊቺ ሚሺሬዓቼዔ ቃዓር በሮኖሺ ሙሎሶን ኪሪቶሶሊቺ ቶሞሞሆች ቶሶኢዒቲናአ ቡሊን፣ ሸዒቺቂዒ አዬሁዑዴዔ አሺዔናአን፣ አርሶቼ አዬሁዑዶ ተናታዓኒ አሺዔናአን ዩዔሬ ዎዲዒ ቤዔቲ ጊዒዶሶኒ። ኤቢች ሚሺሬዓቼዔ ቃዓርሶና ዩዔላታዓቼ። ¹⁷«አሞዬቻን» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፣ ሚሺሬዓቼዔ ቃዓርሶና ዩዔሬ ማጌ ዳናዓ ቤዔቲ ሜዲቆ ጋጤዔ ቢ ቤዔቶዬቺዬ፤ ቢ ጋጤዔ ቤዔቶ ሺምበሶቼ ቲዒጂቂዒ ጩዒሮሶች ቤዳዓዔዔ ሙሎሶን ኪሪቶሶሊቺ ቶሞሞሆች ቶሶኢሶሶናኒዬ። ያዓፋ ማጫዓፎሮሆች ቢ ሚዓሬዔቶሞን፣ «ቢ ሙሎሶን ዩዔሬቺ ቶሞሞሆች ቶሶኢሶሶና ሜዲቂቶ ካሻቾ ተናሬዔ ቤዔዬሆኒ።»

ዩዔሪቹ አገጭቻቸውን አሸ ኮኔቶላ ጣሎ ተኔዔ ቃዮ

(ኤፌ. 4: 17-18)

18 ዩዔሪቹ ኢባራ ሞላዎ አሪቻታዓቼሆዩች በሆኖሽ ጎንዶሆና ቄሪዔ ቤዔቲ አሽዔናአ በሆኖሽ አጣጣጦሆና በሆኖሽ ጎንዶ ቡሊኖቹ ተሞላላች ዩዔሪ ቢ ካዓራዔ ሽዒጦሆን ሽማግሌሆቹ ኪንዲዒዩሆኔ፤ 19 «አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ አሽዔናአ አሪቶ በሆኖሽ ሃኬሂ ዩዔሪቹ ሞላላ ጣላ በሆኖሽች ቢ ቤካዓ ቤዔቶዩቹ፤ ዩዔሪ ቢ ቁሎሆና በሆኖሽች ቢ ቤኪዒቶዩቹ። 20 ዩዔሪ ሻዎሆና ሽማግሌሆን ቢ ሃሊቶሆቹ ቲዒጂቁዒ ቤካታዓኒ ቢ ሞላዩናአ፥ ኤቦሽቶ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ቢ ጊዒዶሆና ቢ ኩጉሽቲኖሆና፥ ቢ ሃሊቲ ሞላዩናአሆቹ አሪቻቁዒ አሽዔናአዩች ጣላ ቤካዓ ቤዔቲናአ፤ ኤቢች በሆኖሽ ዳማኬሂ (ዳማቲሂ) ሞላላ ሙጫቲናአ፤ 21 «አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ ዩዔሪ ኮኒ ቢ ጋዓታ አሪዒቤዔ፥ ዩዔሪ ቢ ተኔዔቹ አሰጎሆና ጋላቶሆናን ቢዒች በሆኖሽ ባጂቶዩቹ። ኤቢና ዳቡባ ጋባች ተናሄዔ፤ ጋባዓሊ በሆኖሽ ሙሎ ጡማሄ። 22 «አሪቶቹ ኖሮ» ኢዒቤዔ ቱዐሽ ተናሄዔ፤ 23 አሰጎዔ ዩዒራቸ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ኩጉሽቶ ዩዔሪች ጎዩኔሆን ቃጂዒቹ፥ ቁቲሂ አሽዔናአቸ፥ ጋጩዔናአቸ፥ ካፌዔናአቸ፥ ጊጂዔናአና ጉቢ ሙሞጢናአናቸ ሻዓሂቶን በሆኖሽ ኪሾሆና ሹዑናቁዒ ኤቦሽች ጎዩናሄዔ።

24 ኤቢች በሆኖሽና በሆኖሽና በሆኖሽ ሃጂዔ ሜዔናን ሙሶኒዒዶ፥ ቲሶዓሪዒ ቤዔቲ ኤዔአ ሞላላን በሆኖሽ ተኒዒዩሆዩች ዩዔሪ ጎንዳ ቃዓቲዔ ተሞላላች በሆኖሽን ቃጂዩ። 26 ኤቢቶ ዩዔሪቹ ኢባሪሆን ኮሶቶሆና በሆኖሽ ሻዲቶና ሃሊቶ ቤዔቲዔ ሃሌዔቶዩች በሆኖሽ ጎዩና ማዲቶዩቹ። አራ ሃሊቲ ዩዔሪቶ ቡሊ ዩሜዔኖሆን ጋላቲዔቶ፤ ቶሎኖ።

26 ኤቢቹ ናቦሆና ዩዔሪ ዩዔሊዒ ቤዔቲ ቃዓቲዔ ተሞላላች በሆኖሽ ቤዔቲዔ ቃጂዩ። ማግቼዔናአ ላ በሆኖሽ ሃሎሆች ቤዔቲ ሞላላን ሃሎሆች አዓሊ ሞላላና ሻዲዩዔ። 27 ኤቢቶሞን አናዓሚናአ ዎታ በሆኖሽ ሃሎሆች ቤዔቲ ሞላላን፥ ኤቢቶ ማግቼዔናአና ቶሎኪዒ ቁሞን ቃጂዒቹ፥ በሆኖሽና በሆኖሽና ቃዓቶሆና ባዓች ሚጢዩዔ። አናዓሚናአ በሆኖሽቶሆሚ

አናዓሚናአቸ ተሞላላች ዩዔሊዒ ቤዔቲ ሞላላን ሃሊቁዒ በሆኖሽ ተኒዒቲ ጎንዶዩች ቤዳ ሽዔሪሆን በሆኖሽ ሃጂዔ ኪሾሆና ዳናሄዔ።

28 «ዩዔሪን ጋባዓቹ» ኢቁዒ በሆኖሽ ቃጂቶዩች፥ ተናታዓኒ ሞላላን በሆኖሽ ሃሌሆዩች፥ ዩዔሪ በሆኖሽን ቃጂዩ፤ ኤቢች ጡማ ጋቦሆን ባዓች ጋቢዩዔ። 29 አጣጣጦሆና፥ ጡአሆና፥ ሂሪጎሆና፥ ጎንዶ ቡሊኖሆ ጩዔኒዩዔ፤ ቃናዓቶ፥ አሽ ካሽዔ ኪች፥ ካዓሪ፥ ዳጢሾ፥ ባሪሆን ጎንዲቶ በሆኖሽ ሙሎሆች ጩዔኒዩ። አሽ ሽጎሆን ጎንዲዒ ቤዔቲናአ፥ 30 አሰናቸናአ፥ ዩዔሪን ሽጢዒ ቤዔቲናአ፥ ናዓጋቸናአ፥ ባባራዔናአ፥ በሆኖሽ ቁሎሆን አሰጎዒ ቤዔቲናአ፥ ጊዔጫቸናአ፥ ሞላቸ ቃዓሞቸናአ፥ በሆኖሽ ጊሄዔናአና አንዴዔናአቶዩች ዴአ ጌታዓኔዔናአ፥ 31 ሻሊጋዓሌዔናአ፥ ዎግ ቢዒሽዔናአ፥ ሹናዓሌዔናአና ማግጢ ማንጂዔናአና ተናሄዔ። 32 «ኤቢቶሆሚ ሹዑኖሆን ሹዑናዓ ቤዔቲናአዩች ቁቶ ቱን ቤዳ ሞላላ።» ኢዒ ቤዔቲ ዩዔሪቹ ጫሎሆን አሪዒቤዔ ጎንዳ ሞላላን ሹዑናሄዔ፤ ሹዑኖ ኢኬቶ ባዓች ተናታዓኖሆን፥ ኤቢ ጎንዳ ሞላላን ሹዑናዓ ቤዔቲናአን «ኢቶሽ ሹዑናዓ ቤዔቶ ታቶሆኔ» ኢቁዒ ቶሎኪዒ ኤሚሪዩዔ።

አሽ ቡሊቹ ተሞላላች ዩዔሪ ናሌሆ ተና

(ማግቲ. 7: 1፤ ሉቃዓ. 6: 37)

2 1ሂኒ አሽቶ! ባሪሆቹ ተሞላላች ናሊዒ ቤዔቲኔ? አማኬዔ አሽላ ኔ ተና ጋዓታ፥ ኔ ዳማኬሂ ጎሞ አዓሎሆኔ። ባራ አሽ ተኒዒ ቤዔቲ ሞላላናአን ኔ ኔ ቁሎሆና ተኒዒ ኔ ቤዔቶዩች፥ ኔ ተሞላላች ዎቸዒ ናሊዒ ቤዔቶ ኔዔኔ። 2 ኤቢቶሆሚ ሞላላን ተኒዒ ቤዔቲናአቸ ተሞላላች ዩዔሪ ኢባራቲኔዔ ናሎሆን ናሌሆ ቢ ተናሆን አሪዒ ቤዔቶ ኖሮ። 3 ኔዎ ኤቢን ተኒዒ ቤዔቲናአቸ ተሞላላች ናሊዒ ቤዔቲ፥ አሪሆኖሆ ተኒዒ ቤዔቲ አሽቶ! ዩዔሪቹ ናሎሆቹ ሙራጩሆ ሻዓሂዒ ቤዔቲኔ? 4 አሰሄዔ ዩዔሪ ቢ አሪቆሆና አጣጣጤዔ ጎሞሆቹ ቢ ማግ ኔዔን ዎቸዩ ቢ ያዓቦሆን አሪሆኖሆን፥ ዩዔሪቹ አሪቁቲኔዔ ዎዶሆና ካዓታዓ ናላዓሆን ያጊዒ ቢ ሃዓኢቶሆናን ቃላዓዩ?

፱ ቱናባሊ «አጣጣጤን ጎሞቻቸው ይደርግ ማግ ያታታዎቻቸው» ኢሲ ቤዔቲ ሙሊ ማንጅ ኔ ቱናቶሞና ይደር ካግሚቲኔዔ ናሎን ቢ ቤኪሲ ይሆዎቢና ካግሬዔ ሺሲጦን ቢ ኪንዲሲ ይሂ ኣግቦቢ ናዪቶ ካግሬዔ ሺሲጦን ኔ ቶሞቶች ኪጪሲ ቤዔቶ ኔዔኔ። ፱ ቢቶ አሾ ቢ ኢኪ ኢኮዪች ቢ ሹዑኒ ሹዑናሞን ቆጩሆኔ። ፲ ኢኪኬዔናአ ጋግሞ ሞሞን ሹዑናሞና ኩኣግቤዔ አሦጌዔ ይሲሮሞና ናግዶሞና፣ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሾሞና ሃግዊሲ ቤዔቲናአ፤ ፲ ሰሞሽቶሞ ዩዔሪ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሾሞን ኢሜሆኔ። ፳ ቱናባሊ ባሬዔናአ ቤሺ ቤኪያ ሃግዊሲ ቤዔቲናአ፤ ጡማ ሞሞን ሹዑናሄዔታሊ፣ ካግማ ሞሞን ሹዑናዪች ዴአ ጌታዔኔዔናአ፤ ኢቦሽቲ ቶሞቶች ዩዔሪ ቢ ካግሬዔ ሺሲጦሞና ናጦሞን ኪንዲሲ ይሆኔ። ፳፻፲ ሞሞን ቱኒሲ ቤዔቲ አሾ ቡሊቲ ቶሞቶች ሺሲቲሬዔ አዪሁዑዴዔ አሺዔናአቲ ቶሞቶች፣ ዳግኪሬዔ አዪሁዑዶ ቱናታግኒ አሺዔናአቲ ቶሞቶች አሦጋ ኢራቶሞና ጡዑሞና ቱኔሆኔ፤ ፳፱ ቱናባሊ ጋግሞ ሞሞን ቱኒሲ ቤዔቲናአ ቡሊች ሺሲቲሬዔ አዪሁዑዴዔ አሺዔናአዪች፣ ዳግኪሬዔ አዪሁዑዶ ቱናታግኒ አሺዔናአዪች አሦጌዔ ይሲሮሞና ናግዶሞና፣ ዲጎሞና ቱኔሆኔ። ፳፻፲ «አሞዶቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋግታ፣ ዩዔሪ አሺ ኣግሬሞን ጪሲኒቂሲ ሄፓግና ቢ ቱናቶዪቲዩ።

፳፻፲ ሙዑሲቲ ጫሎሞ ሰሞሽቶች ኢሜያግናሞን አጣጣጦን ሹዑናግ ቤዔቲናአ፣ ጫሎሞ ሰሞሽቶች ኢሜዩ ቢ ሃጂቴዔናላ፣ ሺሞሬዔ ሃግቆሞች ዱፔዔዪሂናአ፤ ሙዑሲቲ ጫሎሞ ሰሞሽቶች ኢሜዔቲዔ አጣጣጦን ሹዑናግ ቤዔቲናአ ኤቢ ጫሎሞች ጫግሬዔቶና ሰሞሽቶች ቶሞቶች ናሌዔዪሆኔ። ፳፻፲ ዩዔሪቲ ኣግሬሞቻግ ጫዲቂሂናአ ጫሎሞች ጫግሬዔቶን ጩዔቲሲ ቁያግ ቤዔቲናአግሊ፣ ጫሎሞን ሞያግ ቤዔቲናአ ጫዲቂሂናአ ቶሞቲዔናአ። ፳፻፲ ሙዑሲቲ ጫሎሞ ሰሞሽቶች ኢሜዩ ቢ ሃጂቴዔናላ፣ ጫሎሞ ሰሞሽቶች ኢሜያግኒ ኣግጋቲዔናአ ጫሎሞ ሰሞሽቶች ሙሎሞች ቢ ቤዔቶዪች፣ ጫሎሞች ጫግሬዔቶን ጩዔቲሲ ቁያግ ቤዔቲናአ። ፳፻፲ ሰሞሽቶች ጋቦ ሰሞሽቶች ቢ ታጋቲዔ፣ አሦሄዔ ዳማካቲዔ፣ ሰሞሽቶች ሙሎ ሰሞሽቶች ኢቲባታግ ቤዔቶኔ። ኤቢች ጫሎሞች ጫግሬዔቶ

ሰሞሽቶች ሙሎሞች ጫግሬዔቶ ቢ ቱናሞን ሰሞሽቶች ቆጩ ቤኪሲ ቤዔቶኔ። ፳፻፲ ቱኔሆ፣ ሚሺራግቶሞና ታ ኣሪቲሲ ቶሞሞን ዩዔሪ ዩሎዑሰ ኪራቶሰ ማጋግ አሺ ሙሎሞች ኣግቲዔቲ ጋቤዔ ቶሞቶች ቢ ናሌሂ ኣግቦባኒዩ።

ሙዑሲቲ ጫሎሞች አዪሁዑዴዔናአ ዴአ ጌቲ ቃዮ

፳፻፲ አዪሁዑዶ ኔ ጌቲዔ ጋግታ፣ ሙዑሲቲ ጫሎሞና ኔ ዴጌዔ ጋግታ፣ ዩዔሪሞና ኔ ጌዔጪ ጋግታ፣ ፳፻፲ ጫሎሞና ኔ ኣሪሲ ጋግታ፣ ጫሎሞቻ ዶዶሃ ጋግሞን ባሪሲሃግ ኔ ኣሪሲ ጋግታ፣ ፳፻፲ ጫሎሞቻ ቲዪቶና ጩዔኒ ኣሪሞሞና ኢባሮሞና ኔዔች ቢ ቤዔቶዪች፣ ኣግፍ ሞሌዔናአን ያግቢሲ ቤዔቶ፣ ማንዳሮሞች ቤዔቲናአዪች ቤኮ፣ ተዑሺዔናአዪች ኣሪቲሞቻ፣ ጋጋሬዔናአሞ ዶጃቻ ኔ ቱናሞን ኔ ጊባና ጋግታ፣ ፳፻፲ ኢላ ባሬዔናአን ዶጂሲ ቤዔቶች! ኔ ቁሎሞን ዶጃግቻኔ? «ጋግጃግሂኔ!» ጌቲሲቲሲ ጋግጂኔ? ፳፻፲ «ሹሞን ማግያግሂኔ!» ኢሲ ቤዔቶች! ሹሞን ማግያግሂኔ? ሻግሂሲቲዔ ኣሺ ኪሾሞና ሹዑኔዔቲ ኮሞታ ኮጎሾሞን ቲያግራግ ቤዔቶች! ቢሲች ኣሺዔናአ ጎዪናግ ቤዔቲ ኪቲ ቂሲጩሞን ቦጌኔ? ፳፻፲ ጫሎሞና ጌዔጪሲ ቤዔቶች! ኣራ ጫሎሞን ሻግዳሃግ ዩዔሪን ናግጊኔ? ፳፻፲ ማጫግሬሞች ኢሺቲዔ ቢ ጫግሬዔቶሞን፣ «አዪሁዑዶ ኢቶሺ ናቦሞና ኣግጋቲዔናአቲ ዳጎሞች ዩዔሪቲ ሺጎ ናግጌዔቶኔ።»

፳፻፲ ሙዑሲቲ ጫሎሞን ጩዔቲሲ ኔ ቁያ ጋግታ፣ ኔ ዶኪሬዮ ጋግጫቻኔ፤ ቱናባሊ ሙዑሲቲ ጫሎሞች ጫግሬዔቶን ኔ ሻግዳ ጋግታ፣ ዶኪሬሞግኒ ኣሾሞን ቱናቶ ኔዔኔ። ፳፻፲ ዶኪሬሞግኒ ኣግጋቲዔ ኣሾ ሙዑሲቲ ጫሎሞች ጫግሬዔቶን ጩዔቲሲ ቢ ቁያ ጋግታ፣ ዶኪሬዔቲ ኣዪሁዑዴዔ ኣሾሞን ቱኒሲሬዔ ዩዔሪ ጪሲናግቻሃ? ፳፻፲ ኤቢች ኢማቲ ጫሌዔ ማጫግሬ ኔዔች ቤዔቶናግ ዶኪሬዔቶና ቱናግቻግ ኤቢ ጫሎሞን ሻግዳግ ቤዔቲ ኔ ቶሞቶች ሙዑሲቲ ጫሎሞች ጫግሬዔቶን ጩዔቲሲ ቁያግ ቤዔቲ፣ ቢ ሜዔናና ዶኪሬሞግና ናሌሆኔ። ፳፻፲ «አዪሁዑዴዔ ኣሾሞን» ኢቂሲ ሰሞሽቶች ጋቢሲ ቤዔቶ ቡሊ ኣዪሁዑዴዔ ኣሾ ቶሞሞኔ፤ ቤካግ ቤዔቲ ሜዔናና ቱናግ ቤዔቲ ዶኪሬዮ

ኢባራ ዶኪሬዮ ተዎኖዎን፤ 2⁹ ተናባሊ አሺ በአኖ ተናታዓኖዎን፤ ቢ ሙሉዎና አደሁዑዴዔ አሽ ተናቶኔ ኢባራ አደሁዑዴዔ አሽ፤ ጫፍሬዔቲ ጫሎዎና ተናታዓኖዎን፤ ዩዔሪቺ አዎኖዎና ተናባ ቤዔቲ ሙሌዔ ዶኪሬዮዎን ኢባራ ዶኪሬዮ። ከቢን ሻግሃ አሽ ጋላቶዎን ቢ ዳኔሆ አሺ ማጌ ተናታዓኖዎን፤ ዩዔር ማጌዔኒዮ።

3 1ኢላ አደሁዑዴዔ አሽ ተኔዔቺ ጋዓጮ አማሾዎን? አዎሄዔ ዶኪሬዮዔቺ ጋዓጮ አማሾዎን? 2ቡሊ ጎሞና አዎጋቲ ጋዓጫቾን። ሺዒቺቂዒ ዩዔሪ በዎኖሽን ጊባናቂዒ ቢ ዎቾዎን በዎኖሽቾ አሚቶን።

3ኢላ በዎኖሽ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናአ ሙሉዎን ዩዔሪቺ ተዎሞዎቾ ተዎኢዎዓኔዔናአ በዎኖሽ ቤዔ ጋዓቶቺ፤ በዎኖሽ ሙሌዔ ተዎኢደዔ ቃዮ ዩዔሪቺ ጊባኔዮዎን ኦቺዒደሃጎ ፊርደዎና ኤቺዎዓቺ፤

«ኔ ኖዎኖዎቼ ኬቺዒ ቤዔቲ ቃዓሮዎና ጫዲቆ ኔ ተና አሽ ቡሊቾ ቤኪሆን፤

ኔዔና ታጋዓ ቤዔቲናአን ጠዋቢዒዮሆ ኔዔኔ»

ጌቲዔ ያዓፋ ማጫዓሮዎቾ ቢ ጫፍሬዔቲዎሞን፤ አሽ ቡሊ ኮዎቶ ቢ ተናቲዔናላ፤ ዩዔሪ ኢባሮዎን።

6ተናባሊ ኖ ጎንዲቲኖ ዩዔሪቺ ጫዲቂቲኖዎን ቤሺዒቂዒ ቤኪዒ ቤዔቶ ቢ ተና ጋዓታ፤ አማ ጌቶና? ካዓሬዔ ሺዒጠዎን ኖ ተዎሞዎቾ ቢ ዴዔቢ ጋዓታ፤ ዩዔሪ ጎንዶዎና? አሺ ዶዶዔ ዩባዓቶዎሞን ኢሺቺዮዮ። 6 ጫሮዎና ተናታዓቼ፤ ዩዔሪ ጫዲቆ ቢ ተዎኔዔ ጋዓታ፤ አሽ ቡሊቺ ተዎሞዎቾ አዓቢቺሬዔሺዮ ቢ ናሌሆ? 7 ታ ኮዎታቲ ኮዎቶዎና ዩዔሪቺ ኢባሪቲኖ ቢ አዎጎዶቾ ቤሺ ቤኪሆ ጋዓታ፤ አሞዶቺዮ ባት አጣዓጣቾን ሻዓሂዒሬዔ ታ ተዎሞዎቾ ቢ ናሌሆ? 8 ዎታ ኢኪኬዔናአ ታ ጌታቶን ሻዓሂዒቂዒ ታዓን ናዓጊዒ በዎኖሽ ቤዔቶዎሞን «ጋዓዎ ሞዎዮ ዎዮሆዶቾ ጎንዶዎን አሞዶቾ ሹዑናታዓቾን?» ኤበሺቺ ተዎሞዎቾ ኪንዴሂ ናሎ ታቶዎን።

አሽ ኮኒዮላ ጫዲቆ ተኔዔ ቢ ቃዮ

9 ኢላ አሞ ተናባ? አደሁዑዶ ኖ፤ አደሁዑዶ ተናታዓኔዔናአዮ ቤሽ ኖዎና? ጫሮዎና ተዎኖዎን። አደሁዑዴዔናአዎ፤ አደሁዑዶ ተናታዓኔዔናአዎ ቡሊዮላ አጣዓጠዶቾ ሃጄዔቂዒ ቤዔቲናአ በዎኖሽ ተኖዎን ሺዒቺቂዒ ቤኪዒቶ ታዓኔ። 10 ኢሺቺዔ ያዓፋ ማጫዓሮዎቾ ቢ ጫፍሬዔቲዎሞን፤

«ጫዲቆ አዓሎዎን፤ ኢኮላ አዓሎዎን፤

11 ሻሊጊዒ ቤዔቶ አዓሎዎን፤ ዩዔሪኖዎ ቃዓዊዒ ቤዔቶ አዓሎዎን።

12 ዩዔሪቺ ጎሞዎቼ ባድ ዎታቲናአኔ፤

ኢኪቲኖዎና ዱዑባቲናአኔ፤

ጋዓዎቶን ሹዑናዓ ቤዔቶ አዓሎዎን፤ ኢኮላ አዓሎዎን።

13 በዎኖሽ ኖዎኖዎቼ ኬቺዒ ቤዔቶ አሺ ካሾዎን ኪቺዒ ቤዔቲ ቃዓሮዎን፤

በዎኖሽ ሄጫዮዎና ዳጫሺዩዔቲ፤

ጤካሬ ቆጋዓ ጫጠዎሞን በዎኖሽ ሄጫዮዎና ቆጊዮዔቲ፤

14 በዎኖሽ ኖዎኖዎቾ ኡፎናዓ ጫዓሞዎና ጫዔኒቶኔ።

15 በዎኖሽ ባዓቶ አሺ ዳሞዎን ኡኮዶቾ አፋዓሬናዓ ቤዔቶኔ፤

16 በዎኖሽ ሃሚዒ ቤዔቲ ጎሞ ቡሊ አዓሊዮዎና ሊሪቲዮዎናኒዮ፤

17 ዲጌዔ ጎሞኖዎ አሪዎዓኔዔናአኔ።

18 (ዩዔሪን ሻቶ) ኢዒ ቤዔቲ ሞዎዮ በዎኖሽ አዓሮዎቾ አዓሎዎን።»

19 አሽ ቡሊ ኖዎኖ ቢ ዎቻዓቼሆዶቾ፤ ሻዌዔ ተዎሞዎቾ ቤዔቲ አሺዔናአ ቡሊቺ ተዎሞዎቾ ዩዔሪ ናሌሆዶቾ፤ ሙዑሲቺ ጫሎዎቾ ጫፍሬዔቶ ቡሊ ኤቢ አራ ጫሎዶቾ ሃጄዔ ቤዔቲናአዶቾ ጌቲዒ ቤዔቶ ቢ ተኖዎን አሪዒ ቤዔቶ ኖዎን። 20 ኤቢቾ አሽ ኮኒዮላ ጫሎዎን ጫዲቂዒ ቁዮዎና ዩዔሪቺ አዓሮዎቾ ጫዲቃዓቼ፤ «አሞዶቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፤ ኤቢ

ጫሎቻችን አጣጣጦ አማሽ ጋዓታ ቢ ቱኖ ጋዓዊቹዉ ቢ አሪቻዓ ቤዔቶቹቸዩ።

አሾቦን ዩዔሪ ጫዲቂዒ ቤዔቲ ጎሞ

(ጋላዓ. 2፡16፥ 20)

21 ቱናባሊ አንድ ሙዑሲቺ ጫሎቻችን ኪዔማቸናእና ጫዲቂዒቲ፥ ዩዔሪ ማጌ ዳናዓ ቤዔቲ ጫዲቆ ቤካቶ፤ ኤቢ ጫዲቆቦ ሙዑሲቺ ጫሎቦን ጨዔቹዒ ቁቶቦና ዳኔሆ ቶቦኖቦ። 22 አሮቦ ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ሙሌዔ ቶቦኢቶቦና ዩዔሪ ማጌ ዳኔሂ ጫዲቆቦ። ቦቦኖሺ ሙሎቦን ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቶቦኢዒ ቤዔቲናእ ቡሊን ዩዔሪ ጫዲቂዒቦሆ። ባሪቲኖ አዓሎቦ፤ 23 አሾ ቡሊ አጣጣጦቦን ሹዑናቶ፤ ቢ ቶቦሞቦች ቤዔቲ ዩዔሪቺ አቦጌዔ ዩዒሮቦን አዓሊዒቶ፤ 24 ዩዔሪቦ አጣጣጦቹ ቢዒሻዓ ቤዔቲ ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ጎሞና ባዓድ ጨኪ ቢ ዎጀቦና ቦቦኖሺን ጫዲቂዒቦሆ። 25 ኡፋቲ ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ዳሞቦና አሾ ቢ አጣጣጦቶች ማዓሮቦን ቢ ዳኔሆቶች ዴዔጀቦን ቱኒዒቂዒ ዩዔሪ ኔዔቸዩ፤ ኤቢ ማዓሮቦን ዳኖ አሾ ሃኪሆ፥ ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቢ ሙሌዔ ቶቦኢቶቦናኒዩ። ዩዔሪ ኤቢን ቢ ቱኒዒቶ ቢ ጫዲቂቲኖቦን ቤኪቶቹዩ። ዩዔሪ ኤቢዩ አዓፍ አሾ ሹዑናቲ አጣጣጦቦን ሃዓኢቶቦና ቤሺዒቶ፤ 26 ቱናባሊ አንድ ሂኒ ዩዔዔናኖቦች ቢ ጫዲቂቲኖ ቤኪሆቶች፥ ዩዔሪ ቢ ቁሎቦና ጫዲቆ ቢ ቱኖቦን፥ ቢ ሙሎቦን ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቶቦኢዒ ቤዔቶ ቡሊኖ ጫዲቂዒ ቤዔቶ ቢ ቱኖቦን ቤኪዒ ቤዔቶ።

27 ኢላ አሾ ጌዔጨሂ ሞቦቶ አዓቦ? ኤቻቶ። አዔዔና ስቦኖ? ሙዑሲቺ ጫሎቦን ጨዔቹዒ ቁቶቦናኒያ? ቶቦኖቦ፤ ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ሙሌዔ ቶቦኢቶቦናኒዩ። 28 ኤቢች አሾ ሙዑሲቺ ጫሎቦን ጨዔቹዒ ቁቶቦና ቱናታዓኖቦን፥ ቢ ሙሎቦን ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቶቦኢቶቦና ጫዲቂሆ ቢ ቱኖቦን ቤዔጋዓ ቤዔቶ ኖቦ። 29 ሃላ ዩዔሪ አዩሁዑዴዔ አሺዔናእ ኢኪቶቹ ኑጉሾቦ ባዓቹያ? አዓጋቴዔናእዩቶቦ ዎታ ኑጉሾቦ ቶቦኖቦና? ኤዔሃ፥ ቦቦኖሺች ዎታ ኑጉሾቦ። 30 «አሞዩቻ?» ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፥ ዶኪሬዔቲ

አዩሁዑዴዔናእን ቦቦኖሺ ሙሎቦን ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቦቦኖሺ ቶቦኢቶቦና፥ ዶኪሬዎዓኒ አዓጋቴዔናእኖ ቦቦኖሺ ሙሎቦን ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቦቦኖሺ ቶቦኢቶቦና ጫዲቂዒ ቤዔቲ ኢካ ኑጉሾቦ ዩዔሪ ባዓች ቤዔቶቹዩ። 31 ኢላ ኖ ሙሎቦን ዩሱዑስ ኪሪቶቦሲቺ ቶቦሞቦች ቶቦኢቶቦና ዩዔሪቺ ጫሎቦን ኤቸዒ ቤዔቶ ኖቦና? ቶቦኖቦ። ጫሎቦን ማንጂዒሆናሲ ኤቸዎዓቸ።

አቢራሃዓሚቺ ሻዓሂቶ

(ጋላዓ. 3፡7፥ 18)

4 1 ኢላ አዩሁዑዴዔናእቺ ቃዓባቾ ቱናቲ አቢራሃዓሚ ኤቢ ሞቦቶቶች አሞቦን ዳናቱ ጌታቴ? 2 አቢራሃዓሚ ቢ ሹዑናቲ ሹዑኖቦና ቢ ጫዲቂቶ ጋዓታ፥ ቢ ጌዔጨሂ ሞቦቶ ቤዔዩቦ፤ ቱናባሊ ዩዔሪቺ አዓፎቦች ቢዒን ጌዔጨዒዩሂ ሞቦቶ ቢዒች አዓሎቦ። 3 ዎዓፋ ማጫዓፎቦቻዓ አማ ጌቴዔቴ? «አቢራሃዓሚ ቢ ሙሎቦን ዩዔሪቺ ቶቦሞቦች ቶቦኢዒዔ፤ ኤቢ ቢ ሙሌዔ ቶቦኢቶ ዩዔሪቺ አዓፎቦቻዓ ቢዒን ጫዲቂዒዔ» ጌቴዔቶ። ሻሹዑናዓ ቤዔቲ አሺች ቆጫዓ ቤዔቲ ዳሞቦጀ ቢዒች ሂዒሾሞዓሊ ዎጀቦሞ ቱኒዒቴዔ ሃዴዎቻ። 6 ቱናባሊ አሞቦኖላ ሹዑናታዓኖቦን፥ ቢ ሙሎቦን ዩዔሪቺ ቶቦሞቦች ቶቦኢዒቲ አሺች አጣጣጣቾን ጫዲቂዒ ቤዔቲ ዩዔሪ ኤቢ ቢ ሙሌዔ ቶቦኢቶቦን ጫዲቆ ቱኒዒቂዒ ሃዲዩ። 6 ኤቢቶቦሞን ዳዊቲ ዎታ ሹዑኖቦና ቱናታዓኖቦን፥ ዩዔሪ ጫዲቆ ቱኒዒቂዒ ቢ ሃዲቲ አሾ ዲዒሬዔቶ ቱቴዔቾን ኢሺቸዒ ጌቲቶ፤

7 «ቦቦኖሺ ሹዑናቲ ሁሱቦን ዩዔሪ ማዓሪቲ አሺዔናእ፥ ቦቦኖሺ አጣጣጦኖቦ ዩዔሪ አፓቲ አሺዔናእ ዲዒሬዔቲናእ፤ 8 ዶቦኖ ዩዔሪ ቢ አጣጣጦቦን ጨር ሃዳዓቼሂ አሾ ዲዒሬዔቶ።» ኢቶ።

9 ኢላ ኤቢ ዳዊቲ ጌቲቲ ዲዒር ዶኪሬዔቲ አዩሁዑዴዔናእ ኢኪቴናእዩች ባዓቹያ? ቶቦኖቦ። ዶኪሬዎዓኒ አዓጋቴዔናእዩቶቦናኒዩ። «አሞዩቻ?» ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፥ ዎዓፋ ማጫዓፎቦቹ ታ ጌታቶሞን «አቢራሃዓሚ ቢ ሙሎቦን ዩዔሪቺ

ቶሞቶች በ ቶሊዮ ዩኔሪቲ አገልግቻል ቢሆን ጫዳቂዎች።
 10 እም ሻግሃ ጎሞና ቢሆን ጫዳቂዎች? ዶኪሬዔ በ
 ኢሲጅኖናሽ አዎላዔ ዶኪሬያግን ቢ ቤዔቴዔናኒዮ? ዶኪሬዔ በ
 ኢሲጅ ቶሞቶች፤ ዶኪሬያግን ቢ ቤዔቴዔናኒዮ። 11 ዶኪሬያግን
 ቤዔቤዔ፤ ቢ ሙሉዎን ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቢ ቶሊዮቶች
 ጫዳቆን ዳናዔ። አርዮ ጉቦቦ ቢ ዶኪሬዮ ቢ ጫዳቆን
 ሚዒጣጣ ቤዔቴ ማላቶ ቱናዔ። ኤቢች በሞሽቶ ምታ
 ጫዳቂናኦ ቱናሬዔ በሞሽ ሃደዔዮሆዮች። ዶኪሬያግና፤
 በሞሽ ሙሉዎን ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቶሊዮ ቤዔቴናኦ ቡሊች
 ኒሆሮ። 12 ዶኪሬዔቴናኦቶች ኒሆሮ። ኤቢዮ በሞሽ
 ዶኪሬዔቶች ቱናታግና፤ ኖ ኒሆሮ ቱናቴ አቢራሃጫ
 ዶኪሬያግን ቤዔቤዔ፤ ቢ ሙሉዎን ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቢ
 ቶሊዮቶች፤ ኤቢዮቶች በሞሽ ሙሉዎን ዩኔሪቲ
 ቶሞቶች በሞሽ ቶሊዮቶች።

13 አቢራሃጫና፤ ቢ ያሬዔናኦቶች «ሻዎ ቡሊን ቡሌሆ
 ኢቶሽኔ» ኢቂዒ ዩኔሪ ጊባኒኪቶ። ኤቢ ጊባኒኪቶ ዩኔሪ
 ጊባኒኪቶ፤ አቢራሃጫ ቢ ሙሉዎን ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቢ
 ቶሊዮና ቢ ጫዳቂቶች፤ ሙዑሲቲ ጫሎን ጩዔቲዒ
 ቢ ቂዎቶች ቶሞቶች። 14 ጫሎን ጩዔቲዒ ቂዎቲናኦ ዩኔሪ
 ጊባኒኪቲ ጊባኒኪቲ ዳኔሂናኦ በሞሽ ቱና ጋግታ፤ ዩኔሪቲ
 ቶሞቶች ሙሉዔ ቶሊዮ ዱዑቡ ቱናቴ ጌቶ፤ ዩኔሪ
 ጊባኒኪቲ ጊባኒኪቲ ቱናቴ ጌቶ። 15 ጫሎን ዩኔሪቲ
 ካግሬዔ ሽዒጣን ዴዔቢዮ፤ ቱናባሊ ጫሎን አግሎን ጫሎን
 ሻግዶ አግሎን።

16-17 ኤቢች ጫሎች ሃጄዔቂዒ ቤዔቴናኦ ኢኬቴናኦቶች
 ባግች ቱናታግና፤ አቢራሃጫቶች በሞሽ ሙሉዎን
 ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቶሊዮቲ ቢ ያሬዔናኦ ቡሊች ምታ ጊባኒዔ
 ቃግሮ ማንጃሆዮች፤ አራ ጊባኒኪቲ ያሬዎቶች ቢ
 ቱኒሆዮች፤ ዩኔሪቲ ቶሞቶች ሙሉዔ ቶሊዮናኒዮ ቢ ዳና
 ቤዔቶ። ኤቢች ቢዮ «ሜዔቴ አግጋቴናኦቶች ኒሆን ኔዔን
 ቱኒሆዮ» ጌቲዔ ያግፋ ማጫጫቶች ቢ ጫጫዔቶች፤
 ቂቴቴናኦቶች ካሽዎን ኢሚዒ ቤዔቴ፤ አግሎና፤ ቤዔቶ

ቱኒሆዮ ኔዔቲዒ ቤዔቴ፤ ቢ ቶሞቶች ሙሉዎን ቢ
 ቶሊዮቲ ቱጉሽዎ ዩኔሪቲ አገልግቻል ኖ ቡሊቲ ኒሆሮ።

18 «ኔ ያሮ ኤቢዮቶች ሜዔቲሆኔ» ጌቲዔ ያግፋ
 ማጫጫቶች ቢ ጫጫዔቶች፤ ጊባኒኪቲ አግሊ ጣግሐቶች
 ጊባኒኪቲ ኢባሪዒ፤ ኤቢና ሜዔቴ አግጋቴናኦቲ ኒሆሮ
 ቱናዔ። 19 ባላ ናት ቤዶ ቤዶቲ ጌዔና ቢ ቱናቴዔና፤ ቂቴቶሞ
 ቱናቴ ቢ አሽቴና፤ ሽዑቂቴ ሳግሪቲ ማጫጫቶች ጋቢቂዒ
 ቢ ሙሉዎን ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቶሊዮቶች ጉብ
 ምታታግና። 20-21 ዩኔሪቲ አግግቶን ኢሚዒቤዔ፤ ዩኔሪ
 ቢዒች ጊባኒኪቲ ጊባኒኪቲ ጩዔቲሆ ቢ ቱና፤ ጣጫቂዒ
 ሙሉዔ ቶሊዮቶች ኩጳሃሊ፤ «ኢባሪያጅ» ጌቶና ዩኔሪ
 ጊባኒኪቲ ጊባኒዔ ቃግሮቶች አጠራግቻታግና። 22 ኤቢቲዮ
 [ምታ] «ቢ ሙሉዎን ዩኔሪቲ ቶሞቶች ቢ ቶሊዮ ዩኔሪቲ
 አገልግቻል ቢሆን ጫዳቂዎች» ቢ ጌቲዔቶ። 23 ቱናባሊ ያግፋ
 ማጫጫቶች «ዩኔሪቲ አገልግቻል ቢሆን ጫዳቂዎች» ጌቲዔቴ
 ቃግሮ አቢራሃጫ ኢኬቶች ባግች ጫጫዔቶች ቶሞቶች፤
 24-25 ምታ ምቶቶች ቢ ጫጫዔቶች፤ ኖ ሽዑናቴ ጡኤዔ
 ናቦቶች ቤሽዒቴዔ ኢማቲ ኖ ዶሞ ዩሱዑስ ኪሪቶሶን ቂቴዒ
 ዱዑካቴናኦቲ ዳጎቶች ኪቲቴ ዩኔሪቲ ቶሞቶች ኖ ሙሉዎን
 ቶሊዮ ቤዔቴ ኖሞሞ ጫዳቂዎች።

ዩኔሪቲ አገልግቻል ጫዳቂቶች ቱና

5 1ኳላ ኖ ሙሉዎን ቢ ቶሞቶች ቶሊዮታግ ኖ
 ጫዳቂቶች፤ ዩሱዑስ ኪሪቶሶን ጎሞና ዩኔሪና ቶሮኪዒ
 ዲጎ ኖሮች ቤዔቶ። 2 ዩሱዑስ ኪሪቶሶን ምታ ኖ ሙሉዎን ቢ
 ቶሞቶች ቶሊዮና ኖ ቤዔቴ ሂኒ ምጆቶች ኖን ሻጊቂዒ
 ጊዒጃቶ። «ዩኔሪቲ አዎላዔ ዩኔሪቲ ቆሞዶቶች ቱኒሆ
 ኖሮ» ጌቶና ኖሮች ቤዔቴ ጊባኒኪቲ ጌዔቤዮ። 3-4 ቱናባሊ
 ኤቢ ኢኬቶና ባግች ቶሞቶች፤ ኢሪቶ ሃግኢቶን፤ ሃግኢቶ
 ቆጩዔ ጋግም፤ ቆጩዔ ጋግም ጊባኒኪቲ ኢሚሆ ቢ ቱና፤
 አሪዒቤዔ፤ ኖ ኢሪቶሞ ምታ ጌዔቤዮ። 5 ኖሮች ኢማቲ
 ያግፋ አዎላግና ዩኔሪ ቢ ሽኖን ኖ ሙሉዎች ቢ
 ጩዔቲቶች ሂኒ ጊባኒኪቲ ኖን ዩኔሊያጅ።

ጭኑን ጉዑቴጌቃዓ ና ቤዔቴጌ፡ ዩዔሪ ቢ ታገጃቲ ዩጫጭዎባ ኪሪቶሎ ጎንዴዔናአይቻ ኢቲዒ ቂቲቶኔ። ገካግግ አሺቻ ጌቲሬዔ ቤሻ ቂቲሂ አሾዎን ዳኖ አዎጋቶን ኢሪቶሎ፤ ዴአ አሺቻ ጌቲሬዔ ቤሻ ቂቲሂ አግፎዎን ኩጴሂ አሾ ዲቂቶ ዳኔሆ ቱኔሆ። ጭናባሊ ዩዔሪ አም ሻዓሆዎን ናዎን ቢ ሹጊቶ ጋዓታ ጣላ ቤኪዒቶኔ፤ ባት አጣጣጣቶ ተናቃዓ ና ቤዔቴጌ፡ ኪሪቶሎ ናዎቻ ኢቂዒ ቂቲቶኔ። ጭቢቶ አንድ ቢ ዳሞዎና ጫዲቂቶ ናዎኔ፤ ኪሪቶሎቺ ጎሞኖዎ ዩዔሪቺ ካዓሬዔ ሺዒጠዎቼ ዎዴሆ ና ተኖ ማንጀዎኔ። ግዩዔሪቺ ሺጣቶ ተናቃዓ ና ቤዔቴጌ፡ ቢ ቡሽዎቺ ቂቶዎና ዩዔሪና ቶዎኪዒ ሹናቶ ናዎኔ፤ ኢላ አንድ ና ሹናቶ ጉብ፡ ኪሪቶሎ ካሻቶ ቢ ተናቶይቶ ዎዴሆ ና ተኖ ማንጀዎኔ። ግዩናባሊ ኤቢ ኢኬቶ ባዓቶ ቶዎኖዎኔ፤ አንድ ና ዶዎኖ ዩሱዑስ ኪሪቶሎቺ ጎሞና ና ሹናቲ ዩዔሪና ዎታ ጌዔጫዎኔ።

አዳዳጫና ኪሪቶሎናቺ ዳጎዎቻ ቤዔቴ ባሪቲኖ

12ኢላ አጣጣጠ ኢካ አሺ ናቦዎና ሂጎ ሻዌዔ ቶሞዎቻ ጊዩዩ፤ አጣጣጠዔ ናቦዎኖ ቂቶዎ ጊዩዩ፤ ኤቢዮዎምን ዎታ አሾ ቡሊ አጣጣጠዎን ቢ ሹዑናቶይቶ፡ ቂቶዎ አሾ ቡሊቺ ቶሞዎቻ ሻጊዩ። ግዩዔሪ ቢ ጫሎዎን ሙዑሊቺ ኪሾዎና ቢ ኢሞዩ ሺዒቺቂዒ፡ አጣጣጠ ሻዌዔ ቶሞ ቡሊዒቶ ቤዔጌ፤ ተናባሊ ጫሎዎ አዓሊ ጣዓሎቻ አሾ ቢ ሹዑናቲ አጣጣጠ ቢ ቶሞዎቻ ሃዴዎዓኖዎኔ። ግዩናቲዔ አዳዳጫዎምን ዩዔሪ ጌቲቲ ቃዓሮዎን በዎኖሺ ሻዓዶ ቃጂቲዔናላ፡ አዳዳጫዔቼ ቲዒጂቂዒ ሙዑሊቺ ዩጫጭዎቻ ቤዳዓሄዔ አሾ ቡሊቺ ቶሞዎቻ ቂቶዎ ታዓታ።

አዳዳጫ «ዎዩሆ» ኢቂዒ በዎኖሺ ቂቶቲ ኪሪቶሎቺ ሻዓሂዮዎኔ። ግዩናባሊ ዩዔሪቺ ዎጆ አዳዳጫቺ ጡአዎምና ቶዎኖዎኔ፤ ኤቢ አራ ኢካ አራዎቺ ጡኤዔ ናቦዎና ጫዔቲናአ ቂቲቲናአ፤ ዩዔሪ ኢሚዒ ቤዔቴ ዎጆ አም ሻዓሆዎን ቤሻዓ ቤሺቂዒ ዎዳቲ፤ ኤቢዮዎምን ኢካ አራ ዩሱዑስ ኪሪቶሎ ማጋዓ ዩዔሪ ጫዔቲናአይቶ ዎጆዎን ቤሻዓ ቤሺዒቂዒ ኢሚቶኔ። ግዩዔሪ ዎጆዎን ቢ ኢሚዔ ሻጊቲ ሞዎዎ ኢካ አሾ አጣጣጠን ቢ ሹዑናቲ ሻጊቲ ሞዎና ቶዎኪዒ ታቶ

ቶዎኖዎኔ። አዳዳጫ አጣጣጠን ቢ ሹዑናቶ ጉብ፡ ዩዔሪ ቢ ቶሞዎቻ ናሊቶኔ፤ ተናባሊ ጫዔቲ አሺዔናአ ጡቂቶዩ ጉብ፡ ዩዔሪ ቢ ዎጆዎን ዎጆቂዒ በዎኖሺን ጫዲቂዒ። 17ኢካ አራዎቺ ጡአዎና ቂቶዎ አራ ኢሆቺ ጎሞና ታዓታቶኔ፤ ኤቢ ተና ጋዓታ፡ ኢካ አራ ዩሱዑስ ኪሪቶሎ ሹዑናቲ ሞዎኖ ዩዔሪቺ ዎጆዔ ዎዶዎና ቢ ጫዲቂዔ ዎጆዎን ዳናዓ ቤዔቴናአ ካሻቶ ተናሬዔ አም ሻዓሆዎን ቤሻዓ ቤሺሬዔ ታዓቴሄጌ፤

18ኢላ ኢካ አራ ሹዑናቲ ጡኤዔ ናቦዎና ዩዔሪቺ ናሎ አሺዔናአ ቡሊቺ ቶሞዎቻ ቢ ሻጊቶዎምን፡ ኤቢዮዎምን ዎታ ኢካ አራ ሹዑናቲ ጫዲቂዔ ናቦዎና አሺዔናአ ቡሊን ካሻቶን ቱኔዒ ቤዔቴ ጫዲቆዎቻ ሻጊሂናአ። 19ኢካ አራ ዩዔሪቺ ጌቶዎን ቢ ሻዓዳቶይቶ ጫዔቲናአ አጣጣጠቺናአ ተናቶዎምን፡ ኤቢዮዎምን ዎታ ኢካ አራ ዩዔሪ ጌቲቶን ቢ ጩዔቺቶይቶ ጫዔቲናአ ጫዲቂዔናአ ቱኔሂናአ።

20ዎታ ጡአ ዎዴሆይቶ ሙዑሊቺ ጫሎዎ ዳዓኪዔቂዒ ኢማሄ፤ ተናባሊ አጣጣጠ ዎዳሆዎባ ዩዔሪቺ ዎጆ ቤሻዓ ቤሾዎን ዎዳሄ። 21ኢላ አጣጣጠ ቂቲዔ ጎሞና ቢ ታዓታቶዎምን፡ ኤቢዮዎምን ዎታ ዩዔሪቺ ዎጆ ና ዶዎኖ ዩሱዑስ ኪሪቶሎቺ ናቦዎና ዩዔሪ ናዎቻ ኢሚዒ ቤዔቴ ጫዲቂዔ ጎሞና ቡሊ ዩጫዔኔዔ ካሾቻ ዎዳቢዒቤዔ ታዓታዓ ቤዔቶኔ።

አጣጣጠይቶ ቂቲቂዒ ኪሪቶሎቻ ካሻቶ ተኖ
(ቆላዓ. 2፡12)

6 1ኢላ አማ ጌቶና? ዩዔሪቺ ዎጆ ዎዴሆይቶ አጣጣጠን ሹዑና ቤዔቦና? 2ጫሮዎና ተናታዓቼ። አጣጣጠይቶ ቂቲቲ ና፡ አዓቢቺሬዔሺዩ ኤቢ አጣጣጠዎና ና ቤዔዩሆ? 3አዎሄዔ ኪሪቶሎና ኢሆ ተናዓ አፋዓሌዔቲ ና ቡሊ፡ ኪሪቶሎቺ ቂቶዎና ኢሆ ተናቃዓ አፋዓሌዔቶ ና ተኖዎን አሪዎዓቸቲና? 4ኢላ ኒሆዎ ዩዔሪ ቢ አዎጌዔ ዩዒሮዎና ኪሪቶሎን ቂቲዒ ዳዑካቲናአቺ ዳጎዎቼ ቢ ኪቺቶሞን፡ ኤቢዮዎምን ዎታ ናዎኖ ቢ ኪቼዔ አንዲራ ካሾዎና ሻአቤዔ ና ቤዔዩሆይቶ፡ ኪሪቶሎቺ ቂቶዎና ኢሆ ተናቃዓ ና አፋዓሌዮና ቢዒና ቶዎኪዒ ዳዑካሆኔ።

፩ኪሪቶሲቲቺ ቂቶዎን ሻዓሂዒ ቤዔቲ ቂቶዎና ቢዒና ቶዎኪዒ ና ኢኮታቶቶ፡ ዩዔሪ ኪሪቶሲን ቂቲዒ ዱዑካቲናኦቲ ጻጎዎቼ ቢ ኪቺቶዎምን፡ ኤቢዮዎምን ናዎዎ ቢ ኪቼዔ፡ ኪሪቶሲና ቶዎኪ ኢኮቲሆ ናዎይ። ፩አጣጣጤዔ ጎሞ ቃና ዩዔጲዒ ቤዔቲ ጎንዳ ቃናቶ ጨሮዎና አጎሌሆዩች፡ ኪሪቶሲ ማስቃሎዎች ቢ ዮዎዳሆዎባ ዎኔዔ ጌዔና ና ሙሎ ቢዒና ቶዎኪዒ ዮዎዳቂዒ ቢ ቂቶዎን አሪዒ ቤዔቶ ናዎይ፤ ኤቢ ተናቶ ኤቢዮ ቤክ አጣጣጤች ና ሃጂዎዎቻሆዩቺዮ። ፮«አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ አጣጣጤ ቂቲቲ አሸዎን ሃጂ ሃካዓና ቢ ተናቶዩቺዮ። ፯ኪሪቶሲና ቶዎኪዒ ቂቲቶ ና ተና ጋዓታ፡ ቢዒና ቶዎኪ ዎታ ካሻችን ተናሬዔ ቤዔቶሆ ና ተናዎን ኢባሪዒ ቤዔቶ ናዎይ። ፱ዩዔሪ ኪሪቶሲን ቂቲቲዒ ዱዑካቲናኦቲ ጻጎዎቼ ቢ ኪቺቶቶ ጉብ፡ ኪሪቶሲ ኢላ ቂታዓቼሆ ቢ ተናዎን፡ ቂቶዎ ቢዒን ሃጃዓቼሆ ቢ ተናዎን አሪዒ ቤዔቶ ናዎይ። 10ኢካ ዎቶዎን ቂቲቲቲ፤ አጣጣጤ ቢ ቶዎዎዎች ጊዒዶዎን ጨሮዎና ሙጫቶ፤ አንድ ኪሪቶሲ ካሻችን ተናቂዒ ቢ ቤዔቶ ዩዔሪቺዮ። 11ኤቢዮዎምን ኢቶሺ ዎታ «አጣጣጤች ቂቲቶ ናዎይ፤ አጣጣጤ ና ቶዎዎዎች ጊዒዶዎን ሙጫቶ፤ አንድ ኪሪቶሲ ዩሱዑሲና ቶዎኪዒ ናዎች ቤዔቲ ኢኪቲኖዎና ካሻችን ተናቃዓ ና ቤዔቶ ዩዔሪቺዮ» ጌቲሬዔ ጋቢቡ።

12ኢላ ሜዔቺ ቃናቶ ኢቶሺን ቢ ሃጃዎቻሆዩች ቂቲቲ ኢቶሺ ሜዔቺ ቶዎዎዎች አጣጣጤ ታዓታዓዩ። 13ቂቶዎቼ ቲዩቂዒ ካሻችን ተናቂዒ ቤዔቶዎምን፡ ኢቶሺ ቂሎዎን ዩዔሪች ጊዒዒቡ፤ ኢቶሺ አሺቲኔዔ ቁዑሞ ቡሊን ጫዒቂዔ ጊኔዔ ቂዒጮዎን ተኒዒሬዔ ዩዔሪች ጊዒዒቡታሊ፡ ጡማ ሞዎዎን ኢቶሺን ቢ ሹዑኒዒዮሆዩች፡ ኢቶሺ አሺቲኔዔ ቁዑሞን ጊኔዔ ቂዒጮዎን ተኒዒሬዔ አጣጣጤች ጊዒደዓሆቲኔ፤ 14«አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ አጣጣጤ ኢቶሺን ሃጃዎቼሆ ቢ ተናቶዩቺዮ፤ ሃጂዔቂዒ ኢቶሺ ቤዔቶ ዩዔሪቺ ዎጀዩቻሊ፡ ጫሎዩች ቶዎዎይ።

ጫዒቆዩች ሃጂዔቂዒ ቤዔዎ

15ኢላ አሞ ተናባ? ዩዔሪቺ ዎጀዩች ሃጂዔ ቤዔቶ ናዓሊ፡ ጫሎዩች ሃጂዔ ቤዔቶ ተና ና ቃጃቶዩች፡ አጣጣጤዎን

ሹዑናቦና? ጨሮዎና ተናታዓቼ። 16ሃጂዮዩች ጉዑና ተኒዒቂዒ ኢቶሺ ቂሎዎን ቢዒች ኢቶሺ ጉዑዲዒቲ አሺች ጉዑና ኢቶሺ ተናዎን አሪዎዎችቲና? አዎሄዔ አጣጣጤዔ ጉዑና ተናሬዔ ቂቲሆ ኢቶሺ፤ አዎሄዔ ዩዔሪች ሃጂዔ ቤዔቲ ጉዑና ተናሬዔ ጫዒቂሆ ኢቶሺ። 17-18ተናባሊ ሺዒቺቂዒ አጣጣጤች ሃጂዔ ቤዔቲ ጉዑና ኢቶሺ ተናቴዎናላ፡ ኢቶሺች ኢማቲ አሪቺዮዎቼ ዳናቲ ኢባሮዩች ሙሎዎቼ ቲዒጂቂዒ ኢቶሺ ዴአ ኢቶዩች፡ አጣጣጤዔ ጉዑቺቲኖዎቼ ኪቺቂዒ ጫዒቆዩች ኢቶሺ ሃጂዔቆዩች ዩዔሪች ጋላቶ ቤዴ። 19አሸ ኢቶሺ ተናዎናዓ ኢቶሺ ሻሊጌዔ ሻፔዔ ናቦዎና አሺ ዶዩዔ ዩባዓቶዎምን ጌቶዩ። ዎና ኢቶሺ አሺቲኔዔ ቁዑሜዔናኦ ሁኮዎን ቦዎሻሺ ሹዑኒዩዩች ኤዔአዎና ሁኮዎዩች ጉዑናን ተኒዒቂዒ ኢቶሺ ጊዒዒቶዎምን፡ ኤቢዮዎምን አንድ ኢቶሺ አሺቲኔዔ ቁዑሜዔናኦ ዩዔሪች ያዓሬዔቲናኦ ቦዎሻሺ ተናቶዩች፡ ጫዒቆዩች ሃጂዔ ቤዔቲ ጉዑናን ተኒዒሬዔ ጊዒዒቡ።

20አጣጣጤች ሃጂዔ ቤዔቲ ጉዑና ተናቂዒ ኢቶሺ ቤዔሆዎባ፡ ጫዒቆዩች ሃጂዎናዩ ኢቶሺ። 21ኢላ ሃናዓች ኢቶሺ ዩዔላዓ ቤዔቲ ሞዎዩናኦዎቼ አሮዎባ አማሺዔ ጋዓጮዎናላ ዳናታዓና ኢቶሺ። ኤቢ ሞዎዩናኦ ጨዒሮዎቻዓ ቂቶዎቺዮ ቦዎሻሺ ሻጊዒ ቤዔቶ። 22ተናባሊ አንድ አጣጣጤዔ ጉዑቺቲኖዎቼ ኪቺቂዒ ዩዔሪች ሃጂዔ ቤዔቲ ጉዑና ተናቶ ኢቶሺ፤ ዩዔሪች ያዓሬዔቲ ጋዓጫች ኢቶሺ፤ ኤቢዮ ጨዒሮዎቻዓ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሸዎቺዮ ኢቶሺን ቢ ሻጊዒዮሆ። 23አጣጣጤዎን ሹዑናቲ አሺች ዩዔሪ ቆጩሂ ዳሞዎጀ ቂቶዎ፤ ተናባሊ ኪሪቶሲ ዩሱዑሲ ና ዶዎና ማጋዓ ዩዔሪ ዎጀሂ ዎጀ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሸዎይ።

ሻዓጌዔ ሳማዔኔዔ ሻዓሂዮ

7 1ታ ማኔዔናኦ፤ ጫሎዎን አሪዒ ቤዔቲ ኢቶሺች ጌቶዩ፤ አሸ ካሸዎና ቢ ቤዔሂ ዩሜዔኔዔ ዎቶዩች ባዓች ጫሎዎ ቢዒን ሃጂዎን አሪዎዎችቲና? 2ኪዮዎን ሻዓጋቲ ኡሬ ቢ ኪኖ ካሸዎና ቤዔሂ ዎቶዎን ቢዒና ቶዎኪዒ ሻዓጌዔ ሳማዔናዎና ጨቻቲኔ፤ ተናባሊ ቢ ኪኖ ቂቲ ጋዓታ፡ ቢ ኪኖዎና ቶዎኪዒ

ቢዲን ጨቸቲ ሻግጊዔ ሳማግኔዔ ጫሎዎቼ ቢዲቻቲኔ።³ ከቢች ቢ ኬኖ ካሾዎና ቢ ቤዔቴዔ፣ ባራ ኬኖዎን ቢ ሻግጊ ጋዓታ፣ ሹኖዎን ማግቲኔ፤ ቱናባሊ ቢ ኬኖ ቂቲ ጋዓታ፣ ኤቢዮ አግፊ ሻግጊዔ ሳማግኔዔ ጫሎዎቼ ኬቻቲኔ፤ ባራ ኬኖዎን ቢ ሻግጊ ጋዓታ፣ «ሹኖዎን ማግቲኔ» ጌቲያዓቻን።

ጋታ ማኔዔናኦቲ፤ ኤቢዮዎዎን ኢቶሺ ዎታ ከሪቶሶሲ ማሰቃሎዎች ዮዎዴዔ ቢ ቂቲዮዎባ ሙዑሲቲ፤ ጫሎዎች ቂቲቶ ኢቶሺኔ። አንዶዎ አግፎዎን ዩዔሪች ኖ አግፈሆዩች፣ ዩዔሪ ቂቲዔ ዱዑካቲናኦቲ ዳጎዎቼ ቢ ከቸቲ ዩሉዑሲቲ ሃጆ ቱናቶ ኢቶሺኔ።⁵ ሜዔቲ ጋባዩች ሃጆዔቃዓ ኖ ቤዔቴዔ፣ ጫሎዎ አጣጣጤዔ ቃዓቶዎን ሹዑሪኪቂዔ ቲዒጂዩ፤ ኖ አሺቲኔዔ ቁዑሜዔናኦኖዎ ሹዑኒዔ ቤዔሄ፤ አሮዎባ ቂቶዎች ቤቺዔ ቤዔቲ አግፎዎን አግፋዓ ቤዔሆኔ።⁶ ቱናባሊ ዎና ኖ ጨቻቲ ጫሎዎች ቂቲቶ ኖዎኔ፤ ኤቢች ዩዔሪ ኤቢ ጫሎዎቼ አንድ ኖዎን ቢዲቸቶኔ፤ ኤቢችዎ ዩዔሪች ኖ ሃጆዔ ቤዔቶ ያግፋ አያዓኖ ኖዎን ያግቢዔ ቤዔቲ አንዲራ ጎሞናሲ ጫዓፈዔቲ ሙዑሲቲ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ዎኔዔ ጎሞና ቶዎናዎኔ።

አሾ አጣጣጦዎን ቢ ሹዑኒሆዩች ሹዑሪኪዔ ቤዔቶ ጫሎዎ ቱኖ

ጌኢላ አማ ጌቲሆኔ? ጫሎዎ አጣጣጦዎና? ጨርዎና ቶዎናዎኔ፤ ቱናባሊ ጫሎዎ ጌታዓን ጋዓታ፣ አጣጣጦ አማሾ ጋዓታ አሪያዓቼሾ ታዓኔ፤ ዎታ ጫሎዎ «ቃዓቲያዓሂኔ!» ቢ ጌታዓን ጋዓታ፣ ቃዓቶ አማሾ ጋዓታ አሪያዓቼሾ ታዓኔ።⁸ ቱናባሊ አጣጣጦ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ሞዎና ጎሞን ዳናቂዔ ባጃቲ ሜዔቲ ሞዎናኦን ታ ቃዓቲሆዩች ታዓን ሹዑሪኪዩ፤ ጫሎዎ ኢሜያዓን ቤዔሆዎባ አጣጣጦ ጊዒዳግሎዎኔ።⁹ ታዎ ዎና ጫሎዎ ኢሜያዓን ቤዔሆዎባ፣ ካሻች ታዓኔ፤ ቱናባሊ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ሞዎ ሻጊዔ፣ አሮዎባ አጣጣጦ ጊዒዶዎን ዳናሄ፤ ታዎ ቂቲቶ፤¹⁰ ካሾዎን ኢማ ጋቤዔቲ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ሞዎ ቂቶዎች ሻጊዔ ቤዔቶን ቱናቂዔ ዳናሆ።¹¹ አጣጣጦ ጎሞን ዳናቂዔ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ጎሞና ታዓን ዳቸቶኔ፤ አራ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ሞዎና ታዓን ዉጢቶኔ።¹² ኤቢች ዩዔሪቺ ጫሎዎ ያግፎዎኔ፤ ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ሞዎዎ

ያግፎዎኔ፤ ካዓሞዎናዓ ጋዓዋቶናኒዩ።¹³ ኢላ ጋዓዋቶ ቱናቲ ሞዎ ቂቶዎን ታ ቶዎዎች ሻጊዒሃ? ጨርዎና ሻጊያዓኖዎኔ፤ ቱናባሊ ኤቢን ሻጊዒቶ አጣጣጦዎኔ፤ አጣጣጦ አማሾ ጋዓታ ቢ ጋጤዔሆዩች ኤቢ ጋዓዋ ሞዎቺ ጎሞና ጊዩቂዔ ቂቶዎን ታ ቶዎዎች ሻጊዒሄ። ኤቢች ጫሎዎ ጌቲዔ ቤዔቲ ሞዎቺ ጎሞና አጣጣጦ አዎጋቲ ማጋ ጎንዶ ቢ ቱኖ ቤካቶኔ።

አሽ ሙሴዔ ዳጊዔጢ ኮዮ

(ጋላዔ. 5:17)

¹⁴ ጫሎዎ ዩዔሪቺ አያዓኖዎቼ ቢ ቱኖዎን አሪዔ ቤዔቶ ኖዎኔ፤ ቱናባሊ አጣጣጦዩች ሃጆዔያ ኪሜዔቃዓ ሜዔናን ታሃቲ አሾ ታዓኔ።¹⁵ አሞዎን ታ ቲኒዔ ቤዔቶ ጋዓታ ታዓች ጊያዓኖዎኔ፤ ታ ሺጣግ ቤዔቲ አራ ሞዎኒዩ ታ ቲኒዔ ቤዔቶ፤ ቱናባሊ ታ ሹኖዓ ቤዔቲ አሃ ሞዎን ቲኒያዓኖ ታዓኔ።¹⁶ ታ ሹኖዓኒ ሞዎን ቲኒዔ ቤዔቶ ታ ቱና ጋዓታ፣ ጫሎዎ ጋዓዋቶ ቢ ቱኖዎን ሚዒጣግ ቤዔቶ ታዓኔ።¹⁷ ኤቢ ቱና ጋዓታ፣ አንድ አሮዎን ቲኒዔ ቤዔቶ ታ ሙሎዎች ቤዔቲ አጣጣጦዓሊ፣ ታ ቶዎኖ ታዓኔ።¹⁸ ታ ማግ፣ ኤቢ ጌቶዎ ታ ሜዔቺ ሹሪዮዎች፣ ጋዓዋ ሞዎ አግሎ ቢ ቱኖዎን አሪዔ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ጋዓዋ ሞዎን ቲኒዮዩች ታ ቃዓቂቲዔኖላ፣ ቲኒዮዎን ሃካዓቼ።¹⁹ ታ ሹኖዓኒ ጎንዳ ሞዎናሊ ታ ቲኒዔ ቤዔቶ፣ ታ ሹኖዓ ቤዔቲ ጋዓዋ ሞዎን ቶዎናዎኔ።²⁰ ታ ሹኖዓኒ ሞዎን ቲኒዔ ቤዔቶ ታ ቱና ጋዓታ፣ አሮዎን አንድ ቲኒዔ ቤዔቶ ታ ሙሎዎች ቤዔቲ አጣጣጦዓሊ፣ ታ ቶዎኖ ታዓኔ።

²¹ ኢላ ኤዔቺዔ ሹዑናዓ ቤዔቲ ጫሎዎን ቤዔጋዓ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ጋዓዋቶን ቲኒዔያ ሹኖዓቤዔ ጎንዶዎን ባዓቺዩ ታ ቲኒዔ ቤዔቶ።²² ማግጫ ታ ሙሎዎና ዩዔሪቺ ጫሎዎና ኤሚሪዔ ቤዔቶ ታዓኔ፤²³ ቱናባሊ ታ አሺቲኔዔ ቁዑሞዎቻዓ ሹዑናዓ ቤዔቲ ባራ ጫሎዎን ቤዔጋዓ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ኤቢዮ ታ ሙሎዎና ታ ኤሚሪዔ ቤዔቲ ጫሎዎና ቶዎኪዔ ኮያዓ ቤዔቲ ጫሎዎኔ፤ አሮዎ ታ ቁዑሜዔናኦቲ ዳጎዎች ቤዔቲ አጣጣጤዔ ጫሎዎና ታዓን ኬጫዔ ቤዔቶኔ።²⁴ ታ አም ሻግሆዎን ማግጫራዓ ቤዔቲ አሾ ታዓኔ፤ ሂኒ ቂቶዎች ሻጊዔ ቤዔቲ ሜዔናዎቼ ኮኒኔ ታዓን ዎዲዒዮሆ? ²⁵ ዩሉዑስ ከሪቶሶሲ ኖ ዶዎኖ ማጋዓ ዩዔሪች

ጋላቶ ቤዴ። ኢላ ኤቤኔ፤ ታ ታ ሙሉዎና ዩዔሪቺ ጫሎዶች ሃጄዔ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ቱናባሊ ታ ሚዔናና አጣጣጦች ሻጊዒ ቤዔቲ ጫሎዶች ሃጄዔ ቤዔቶ ታዓኔ።

ዩዔሪቺ አያዓናዎና ያዓቤዔቂዒ ቤዔዎ

(1 ቆር. 3፡16 ፤ ጋላ. 4፡5-7 ፤ ማዕረ. 14፡36)

8 ኢላ ከራቶሶስ ዩሱዕሲና ቶዎኪዒ ኢኪቲኖ በዎናሺች ቤዔቲናኦቲ ቶዎዎች አንድ ዩዔሪ ናላዓቹ። ጊኪራቶሶስ ዩሱዕሲና ቶዎኪዒ ታዓች ቤዔቲ ኢኪቲኖቹ ታ ዳናቲ ካሾዎን ኢሚዒ ቤዔቲ አያዓና አጣጣጦናና ቂቶዎዎች ሻጊዒ ቤዔቲ ጫሎዶቹ ታዓን ከቺቶኔ። ፊዔዔና ሃካዓና ቢ ቱናቶዶች ጫሎዎ ቱኒዮዎን ሃካዓን ሞዎን ዩዔሪ ሃኪዮ፤ ዩዔሪ አጣጣጦን ዎኪዒያ ኢቂዒ ቢ ሃጄዔ ቡሾዎን አጣጣጣቺ ሚዔቺ ሻዓሆዎና ዎቻቂዒ አጣጣጦን ሹዕናዓ ቤዔቲ ሚዔቺ ቶዎዎች ናሊዮ። ላቢ አያዓኔዔ ዳዓንዎናሊ፤ ሚዔቺ ዳዓንዎና ቤዔታዓኔ ኖዎና ጫሎዎ ጌቲዒ ቤዔቲ ሞዎ ጩዔኔ፤ ሆዶቹ ይቤን ቢ ቱኒዒቶ። ፊዔዔቺ ዳዓንዎና ቤዔቲናኦ ሚዔቺ ሞዎን ጋቢዮዔ፤ ቱናባሊ ዩዔሪቺ አያዓኔዔ ዳዓንዎና ቤዔቲናኦ ዩዔሪቺ አያዓኔዔቺ ሞዎኒዮ በዎናሺ ጋቢዒ ቤዔቶ። ፊዔዔቺ ሞዎን ጋቢዒ ቤዔቲ አሾ ቂቶዎቹ ቢ ሻጊሆ፤ ቱናባሊ ዩዔሪቺ አያዓኔዔቹን ጋቢዒ ቤዔቲ አሾ ካሾዎና ዳንዎናን ዳኒሆኔ። ጊዔዔቺ ጋቢ ዩዔሪቺ ጫሎዶች ሃጄያዓና ቢ ቱናቶዶች፡ ሃጄዎዎና ሃካዓና ቢ ቱናቶዶች፡ ሚዔቺ ጋቢዶች ሃጄዔ ቤዔቲ አሾ ዩዔሪና ካዓራቾ ቱናቶኔ። ፊዔዔናዎች ሃጄዔቂዒ ቤዔቲናኦ ዩዔሪን ኤሚሪኮዎን ሃካዓቹዔ።

ፊናባሊ ኢቶሺ፡ ዩዔሪቺ አያዓና ኢቶሺ ሙሉዎች ቢ ቤዔቶዶች፡ ዩዔሪቺ አያዓናዶች ሃጄዔቂዒ ቤዔሆቲናሊ፡ ሚዔናዎች ሃጄዔቂዒ ቤዔታዓቾቲኔ። ኢላ ከራቶሶሲቺ አያዓና ቢዒች አዓሎ ቢ ቱና ጋዓታ፡ አሮ ከራቶሶስ ማጋች ቶዎናዎኔ።
¹⁰ከራቶሶሲ ኢቶሺ ሙሉዎች ቢ ቤዔ ጋዓታ፡ ኢቶሺ ሚዔናና አጣጣጤና ናበዎና ቂቲቶ ቢ ቱናቲናዓ፤ ዩዔሪቺ አዓፎዎቻዓ ጫዲቂቶ ኢቶሺ ቱናቶዶች፡ ዩዔሪቺ አያዓና ኢቶሺች ካሾዎን ኢሚቶኔ።
¹¹ኤቢዮዎዎን ዎታ ዩሱዕሲን ቂቲዒ ዱዕካቲናኦቲ

ዳንዎቹ ከቺቲ ዩዔሪ ኢሚዒ ቤዔቲ ቢ አያዓና ኢቶሺ ሙሉዎች ቢ ቤዔ ጋዓታ፡ ከራቶሶስ ዩሱዕሲን ቂቲዒ ዱዕካቲናኦቲ ዳንዎቹ ከቺቶ ኢቶሺ ሙሉዎች ቤዔቲ ቢ አያዓናዎና ቂቲዒ ኢቶሺ አሺቲናዶች ዎታ ካሾዎን ኢሚሆኔ።

¹²ኢላ ታ ማኔዔናኦቲ! ሂዒሾ ኖ ቶዎዎች ቤዔቶኔ፤ ሂኒ ሂዒሾ ሚዔቺ ዳዓንዎና ኖ ቤዔዮሆዶች ቶዎናዎኔ።
¹³ሚዔቺ ዳዓንዎና ኢቶሺ ቤዔ ጋዓታ፡ ቂቲሆ ኢቶሺኔ፤ ቱናባሊ ዩዔሪቺ አያዓኔዔቺ ጊዒዶዎና ሚዔቺ ሹዕናዎን ኢቶሺ ዉጢ ጋዓታ፡ ካሾዎና ቤዔዮሆ ኢቶሺኔ።
¹⁴ዩዔሪቺ አያዓና በዎናሺን ያዓቢዒ ቤዔቲናኦ ቡሊ ኤቦሺ ዩዔሪቺ ቡሺዒሺናኦኔ።
¹⁵ቢ ቡሾዎ ኢቶሺን ቱኒዒቲ አያዓናዎን ኢቶሺች ኢሚያሊ፡ ዎቺኖዎን ኢቶሺ ሻጊሆዶች ጉዕቺቲኔዔ አያዓናዎን ኢቶሺች ኢማዓናዎኔ፤ ኤቢች ኤቢ አራ አያዓና ኖዎን ያዓቤዔ፡ ዩዔሪን «ታዓቦ! ታ ጊሆዎች!» ኢታዓ ጩዔጋዓ ቤዔቶ ኖዎኔ።
¹⁶አራ አያዓና ቢ ቂሎዎና ዩዔሪቺ ቡሾዎ ኖ ቱናዎን ኖ አያዓናዎና ቶዎኪዒ ሚዒጣጣ ቤዔቶኔ።
¹⁷ኢላ ዩዔሪቺ ቡሺዒሺዎ ኖ ቱና ጋዓታ፡ ዩዔሪ ቢ ቡሺዒሺዶች ቢ ቆዶኢቲ ዎጆዎን ዳኒሆ ኖዎኔ፤ ዎታ ዩዔሪ ከራቶሶሲች ቢ ቆዶኢቶ ቡሊን ቢዒና ቶዎኪ ቆዶዴዮሆ ኖዎኔ፤ ቢዒና ቶዎኪዒ ኢራቶዎን ኖ ቆዶዴዔ ጋዓታ፡ ቢ አዎጊዔ ዩዒሮዎቹ ዎታ ቆዶዴዮሆ ኖዎኔ።

ጉብ ዩዔሪ ኖዎች ኢሚሂ አዎጊዔ ዩዒሮ

(2 ቆር. 5፡2-4)

¹⁸ጉብ ኖዎች ቤኪሂ አዎጊዔ ዩዒሮዎና ቶዎኪዒ ቢ ታቼዔ ጋዓታ፡ አንዲ ሂኒ ዩሚዔኔዔጢ ጡዕጡ አሞላ ሻዓሂቂዒ ታዓች ቤካታዓቹ።
¹⁹ሃሌዔናኦ ቡሊ ዩዔሪቺ ቡሺዒሺናኦ ቤኮዎን ሻራዓታዓቤዔ ቂዎዓ ቤዔቲናኦኔ።
²⁰«አሞዶቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ሃሌዔናኦን ዩዔሪ «ዱዕባ ሞዎዶች ሃጄዔቤዔቲ!» ኢቂዒ ቢ ዳዓጊቶዶቻሊ፡ ሃሌዔናኦቲ ዳዓን ቢ ቱናቶዶች ቶዎናዎኔ፤ ቱናቲዔ ዩዔሪ ጉቤችን ጋቢቂዒ ጊጣናዎና ሃጄዒሂ።
²¹ኤቢ ጊጣናዎ ሃሌዔናኦላ ቂቲዔ ጉዕቺቲናዶች ሃጄዎቹ ከዩራዔ፡ ዩዔሪቺ ቡሺዒሺናኦ ቂቲዔ ጉዕቺቲናዎቹ ከዩራዔ በዎናሺ ዳኒሂ አዎጊዔ ዩዒሮዎቹ በዎናሺ ቆዶዴዮሆዶቹ።
²²ሃሌዔናኦ ቡሊ አንድ ቤዳዓሂዔ ኢኪቲናዎና ማዓጣ ማንጃዓ

ቤዔቲ ኡሬቶሎን ጋዓሺሊዒ ቤዔቲናኦ በዎኖሺ ተኖሎን ኦሪዒ ቤዔቶ ኖሎኒ። ²³ሃሌዔናኦ ኢኬቲናኦ ባዓች ቶሎኔናኦኦ፤ ሺዒቲቲ ዎጀሎን ተኒዒቂዒ ኖሎች ዩዔሪ ኢሚቲ ያዓፋ ኦዓዓ ኖሎች ቤዔቲ ኖ፣ ኖ ቂሎሎና ዎታ ኖ ኦሺቲኔዔ ቢዒቼሎሎን፤ ኤቢ ጊቶሎ ዩዔሪ ቢ ቡሾሎ ኖ ተኖሎን ቢ ቤኪሎሎን ቂያባቤዔ፣ ኖ ማዓጮሎና ጋዓሺሊዓ ቤዔቶ ኖሎኒ። ²⁴ጊባኖሎናኒዩ ኖ ዎዲቶ፤ ተናባሊ ኖ ጊባናዓ ቤዔቲ ሞሎሎ ቤካዓ ቤዔቶ ቢ ተና ጋዓታ፣ ኢባራ ጊባኖ ቶሎኖሎኒ። ቢ ቤዔጊዒ ቤዔቲ ሞሎሎን ኮኒኒ ጊባኒሆ? ²⁵ኖ ቤዔጋዓኒ ሞሎሎን ኖ ጊባና ጋዓታ፣ ሃዓኢሎሎና ቂሎሆ ኖሎኒ።

²⁶ኤቢሎሎሞን ዎታ ዩዔሪቲ ኦዓዓ ኖ ማራዓቶሎን ጋዓቻዓ ቤዔቶኒ፤ ኦዓቢቲሬዔ ኖ ጮሮሎሆ ጋዓታ ኦሪያዓ ኖሎኒ፤ ተናባሊ ዩዔሪቲ ኦዓዓ ኖ ቂሎሎና «ኤቢኒ» ጌቲዔ ጌቲሎ ሃኪያዓኒ ቃዓሮሎና ጋዓሺሊዒቤዔ ኖ ቆሎሎን ዩዔሪን ኖሎች ቆላዓ ቤዔቶኒ። ²⁷ዩዔሪቲ ዳዓጎሎሞና ዩዔሪች ያዓሬዔቲ ኦሺዔናኦቲ ቆሎሎን ቢ ቆላዓ ቤዔቶቶች፣ ኦሺ ሙሌዔጢ ጋቦሎን ማቂዒ ኦሪዒ ቤዔቲ ዩዔሪ ቢ ኦዓዓኒዔ ጋቦ ኦማሽ ጋዓታ ኦሪዒ ቤዔቶኒ።

²⁸ዩዔሪን ሹኒዒ ቤዔቲናኦቶች፣ ቢ ጋቦሎሞና ዩዔሪ ጩዔጊቲናኦቶች ተናዓ ቤዔቲ ሞሎሎ ቡሊ ጋዓዎቶ ቢ ተኒሆቶች ዩዔሪ ተኒሎሎን ኦሪዒ ቤዔቶ ኖሎኒ። ²⁹ቢ ቡሾሎ ዩሱዕስ ኪሪቶሎሲ ሜዔቲ ቢ ማኒዔናኦቲ ዳጎሎቼ ቃዓቦ ቢ ተኒሆቶች ቃዓዊቂዒ፣ ዩዔሪ ኦዓሬ ቢ ኦሪሎሎና ቢ ካዓጩቲናኦ ቢ ቡሾሎን በዎኖሺ ሻዓህሆቶች ሺዒቲቂዒ ኩጢቶኒ። ³⁰ዩዔሪ ሺዒቲቂዒ ቢ ኩጢቲናኦን ኤቦሺን ዎታ ጩዔጊዩ፤ ቢ ጩዔጊቲናኦን ኤቦሺን ዎታ ጩዔቂዒዔ፤ ቢ ጩዔቂዒቲናኦን ኤቦሺን ዎታ ቢ ኦሎጊዔ ዩዒሮሎቼ ቆሎሎቻቲናኦን ተኒዒዔ።

ቢ ሹኖሎን ዩሱዕስ ኪሪቶሎሲቲ ጎሞና ዩዔሪ ቤኪሎ

³¹ኢላ ኤቢ ሞሎሎቶን ኦማ ጌቲሆኒ? ዩዔሪ ኖሎና ቶሎኪዒ ቢ ተና ጋዓታ፣ ኮኒኒ ኖሎን ኮሎ ዎቼሆ? ³²ዩዔሪ ቢ ሃጄዔ ቡሾሎች ኦሪቃታዓኖሎን ኖ ቡሊቻ ኢቂዒ ዩዔጀሎን ተኒዒቂዒ ኢሚሎ፤ ኤቢች ዎታ ቢዒና ቶሎኪ ቡሊ ሞሎሎን ኖሎች ዎጀሆኒ። ³³ዩዔሪ ካዓጩቲናኦን ኮኒኒ ታጊሆ? ዩዔሪ ቢ ቂሎሎና

ጩዔቂዒዔ። ³⁴በዎኖሺቲ ቶሎሎች ኮኒኒ ናሌሆ? ቂቲቶ፣ ኤቢዩዔኖሎ ቂቲዒ ዱዕካቲናኦቲ ዳጎሎቼ ኪቲቶ፣ ዩዔሪቲ ቃና ባድ ኮታቂዒ ቤዔቲ ዩሱዕስ ኪሪቶሎሲ ኖ ቆሎሎን ዩዔሪን ኖሎች ቆላዓ ቤዔቶኒ። ³⁵ኪሪቶሎሲቲ ሹኖሎቼ ኮኒኒ ኖሎን ባሪዒሎሆ? ኢሪቶ፣ ኦሎዔዔ ጡዕጡ፣ ኦሎዔዔ ዱኦ፣ ኦሎዔዔ ሻዓጮሎ፣ ኦሎዔዔ ታሆሎን ሙጩቂዒ ተቦ፣ ኦሎዔዔ ቃዓኢ ሞሎሎ፣ ኦሎዔዔ ቂቶሎና?

³⁶«ኒ ናበዩች ሄዔዩ ጡሞሎን ጩጩዔ ሚዒቶሎን ኖ ቶሎሎች ሚዒቻሄዔ፤

ጉዕሬዔዩሂ ባጎሎን ሻዓሂዒቂዒ ኖሎን ሃዲዩዔ።»

ጌቲዔ ያዓፋ ማጩዓጮሎች ቢ ጩዔሬዔቶሎሎኒ። ³⁷ተናባሊ ኤቢ ኖ ቶሎሎች ሻጊዒ ቤዔቲ ሞሎሎናኦ ቡሊን ኖሎን ሹኒቲ ኪሪቶሎሲ ኢሚዒ ቤዔቲ ሃኮሎና ኮቻዓ ዎቲዒ ቤዔቶ ኖሎኒ። ³⁸ቂቶሎ ቢ ተናቲዔ፣ ካሾሎ ቢ ተናቲዔ፣ ማራዓኪዔናኦሎ በዎኖሺ ተናቲዔ፣ ሺማዓጂ ኢራዓሺዔናኦሎ በዎኖሺ ተናቲዔ፣ ኦንድ ቤዔቶ ቢ ተናቲዔ፣ ጉብ ዎሎሆ ቢ ተናቲዔ፣ ሺማዓጂ ጊዒዴዔናኦ በዎኖሺ ተናቲዔ፣ ³⁹ሺማዓሎ ዳዎባ ቤዔቶ ቢ ተናቲዔ፣ ሻዎሎ ዴች ቤዔቶሎ ቢ ተናቲዔ፣ ባራ ሃሎላ ቢ ተናቲዔ፣ ዩሱዕስ ኪሪቶሎሲ ኖ ዶሎኖቲ ጎሞና ዩዔሪናዓ ኖሎኖቲ ዳጎሎች ቤዔቲ ሹኖሎቼ ኖሎን ባሪዒሎሂ ኢካ ሞሎሎላ ኦዓሎ ቢ ተኖሎን ጢዒሺዒ ኦሪዒቶ ታዓኒ።

ዩዔሪ ካዓጩቲ ኦሺዔናኦ

9 ኪሪቶሎሲና ተናቃዓ ኢባሮሎን ጊቶሎ፤ ኮሎቶሎን ዩባዓታታዓቼ፤ ታ ሙሎ ዩዔሪቲ ያዓፋ ኦዓዓኖሎና ያዓቤዔቂዒ ሚዒጣዓ ቤዔቶኒ። ²ኢባሮሎን ታ ሜዔቲ ጢቤዔናኦ ተናቲ ታ ማኒዔናኦቶች ኦሎጋቲ ኦሎኖ፣ ኩጣታዓኒ ጡዕጡሎ ታ ሙሎሎች ቤዔቶኒ። ³በዎኖሺቻ ጌቲሬዔ ኪሪቶሎሲዩ ባሪሬዔ ታ ቂሎሎና ኡጋቶ ታ ተኒሆቶች ዩዔሪን ቆላዓ ቤዔሆሎ። ⁴በዎኖሺሎ ዩዔሪ ቢዒች ቢ ካዓጩቲ ኦሺዔናኦኒ፤ በዎኖሺን ቢ ሃጄዔ ቡሾሊሺዔናኦ ተኒዒዔ፤ ቢ ኦሎጊዔ ዩዒሮሎቼ በዎኖሺች ቆሎሎ፤ ዎጎሎኖሎ በዎኖሺና ቶሎኪዒ ጊዩሎ፤ ጩሎሎኖሎ በዎኖሺች ኢሚሎ፤ ያዓሬዔ ኪቲ

ማዴዔ ደዮዎን፣ ሜዔቲ ባሪ ባራ ጊባኔዔ ሃዓሮዎኖዎ በዎኖሺች ኢሚዮ። ፊቃባቸናአቺ ያሬዔናአኔ፤ ኤቦሺቺ ዳጎዎቼ ኪሪቶዎሲ ሜዔኖና ሺዒጃቸዒ ዋዓሄ፤ ቡሊዮ ዳምባ ተናቲ ኑጉሾዎ ዩዔሪ ቡሊ ዩሜዔኖዎን ዲዒሬዔቶ ተናቤ፤ ቶዎኮና።

፩ ተናባሊ ዩዔሪቺ ጊባኔዔ ሃዓሮ ሻዴዔቶኔ ጌቶ ቶዎኖዎኔ። ኤቢ ኢበራኤሌዔ አሺዔናአ ቡሊ ዩዔሪ ካዓጪቲ አሺዔናአ ቶዎኔዔናአኔ። ፯ዎቶዎ አቢራሃዓሚቺ ያሬዔናአ በዎኖሺ ተናቶዎች፣ በዎኖሺ ቡሊ ኢባራ ቢ ቡሺዒሺዔናአ ቶዎኔዔናአኔ፤ ተናባሊ ዩዔሪ አቢራሃዓሚች «ዩዒሳባቂቺ ያሮዎኔ ኔ ያሮ ጌቱዔ ጩዔጌዔዮሆ» ኢቶኔ። ፱ኤቢ ጌቶ ዩዔሪ ጊባኔኪቲ ጊባኔዔ ሃዓሮዎና ሺዒጃቲ ቡሺዒሺዔናአ ኢባራ ቢ ያሮ ተናቂዒ ሃዴዔጌቱታሊ፣ ኤቢ ሜዔኖና ሺዒጃቲ ቡሺዒሺዔናአ ዩዔሪቺ ቡሺዒሺዔናአ ቶዎኔዔናአኔ ጌቶኔ። ፱ «አሞዬቻ?» ቢ ጌቱዔ ጋዓታ፣ «ታ ጌታቲ አዓቦዎ ዎዮሆ ታዓኔ፤ ሳዓሪዮ ቡሾዎን ሺዮሂኔ» ኢቂዒ ዩዔሪ ጊባኔዔ ሃዓሮዎን ቢ ጌቲቶዬቺዮ።

10 ኤቢ ኢኬቶ ባዓች ቶዎኖዎኔ፤ ተናባሊ ሪቢቂ ዎታ ኖ ኒሆዎ ተናቲ ዩዒሳባቂ ማጌ ቢ ዩቃፋሆዎባ፣ 11-12 ዩዔሪ ቢዒች «ቃዓቦ ጉዑቾዬች ሃጄዔዮሆኔ» ኢዮ። ኤቢን ቢ ኢቶ ቡሺዒሺዔናአ ባት ሺዒጃታዓኔ በዎኖሺ ቤዔቱዔ፣ ጋዓዋቶ ተናቤ፣ አዎሄዔ ጎንዶ ተናቤ፣ ኢኬዔኖሳ በዎኖሺ ተኒያዓን ቤዔሆዎባኒዮ። ኤቢች ዩዔሪ ካዓጪቶዎዎን ቢ ጋቦ ማንጂቶ ቢ ተኔሆዬች፣ ኢኮዎን ባሪዒቂዒ ቢ ካዓጪቶ በዎኖሺ ሹዑናቲ ሹዑኖዎና ተናታዓኖዎን፣ ቢ ጩዔጌቲ ጩዔጎዎናኒዮ። 13 ያዓፋ ማጫዓሮዎቻዓ «ያዓቆቦን ሹኖዮ፤ ተናባሊ ኤዔሳዩን ሺጠዮ» ጌቱዔ ቢ ጫዓሬዔቶዎሞኒዮ።

14 ኢላ አማ ጌቱሆኔ? ዩዔሪ ጎንዶዎን ሹዑናዓ ቤዔቶና? ሹዑናታዓቼ። 15 ዩዔሪ ሙዑሊች «ኢካ ኡሮዎን ማዓሪዎ ታ ቃዓዊ ጋዓታ፣ ማዓሬሆ ታዓኔ፤ ኢካ ኡሮዬቻዎ አሪቂዎ ታ ቃዓዊ ጋዓታ፣ አሪቂሆ ታዓኔ።» ቢ ኢቶዎሞኒዮ። 16 ኤቢች ማዓሪ ዳኒሆ ማዓሪ ቤዔቲ ዩዔር ማጌዔናሊ፣ አሺ ዳዓጎዎና አዎሄዔ አሺ ቂዒጮዎና ቶዎኖዎኔ። 17 ያዓፋ ማጫዓሮዎቻዓ ዩዔሪ ፋዓሮዎን «ኔ ቶዎሞዎቻዓ ታ ተኒዒ ቤዔቲ ሹዑኖዎና ታ

ጊዒዶዎን ታ ቤኪዒዮሆዬች፣ ታ ሺጎዎ ሻዊዔ ቶዎሞ ቡሊዒች ቢ አሪቂሆዬች፣ ኤቢቺ ናቦዬቺዮ ኔዔን ታ ታዓቲዒቶ» ኢዮ። 18 ኢላ ዩዔሪ ኢካ ኡሮዎን ማዓሪዎ ቢ ቃዓዊ ጋዓታ፣ ማዓሪዮ፤ ኢካ ኡሮዎኖ ሙሊ ማንጂ ተኒዒዎ ቢ ቃዓዊ ጋዓታ፣ ሙሊ ማንጂ ተኒዒዔ።

ዩዔሪቺ ካዓሬዔ ሺዒጠዎናዓ ዩዔሪቺ ማዓሮዎና

19 ኢላ ዩዔሪ ኤዔቺዒ ቤዔቶ ተናዓቺዒ፣ «አንድ ቤዳዓሄዔ አሞዬች አሾዎን ጎንዲዒዔ? ዩዔሪቺ ዳዓጎዎን (ታቶ ቶዎኖዎኔ) ጌቶን ሃኪሆ ኮኒኔ?» ጌቲሬዔ ዲቂች ኤቼሆ ኔዔኔ። 20 ተናባሊ ሃዓኖ አሾዎች! ኢሺቺሬዔ ዩዔሪች ዎቼሆ ኔ ኮኒ ኔዔኔ? ኑዑቆዎቼ ሹዑኔዔ ቤዔቲ ቂዒጮ ሹዑናቶን «አሞዬች ኤቢን ተኒዒቃዓ ታዓን ሹዑናኔ?» ጌቱሃ? 21 አዎሄዔ ኑዑቂዔ ሃቻቾ ኢካ ኑዑጶዎቼ ኢካ ቂዒጮዎን አዎጊዔ ቂዒጮ፣ ዎታ ኢካ ቂዒጮዎን ቃሊ ቂዒጮዎን ተኒዒቂዒ ሹዑናዬች ኑዑቂዔ ቶዎሞዎች ሃኮ ቢዒች አዓላ?

22 ተናባሊ ዩዔሪ ቢ ካዓሬዔ ሺዒጠዎን ቤኪዒዮ፣ ቢ ሃኮዎኖ አሪቺዒዎ ሹኒዮ፤ ኤቢች ሺዋሬዔ ቃዓቆዬች ቃኒቲ ቢ ካዓሬዔ ሺዒጠዔ ቂዒጩዔናአን ዎዶዎን ሃዓኢዒዔ። 23 ቢ አዎጊዔ ዩዒሮዎቼ በዎኖሺ ቆዎዴዔዮሆዬች ሺዒቺቂዒ ቢ ቃኒዒቲ፣ ቢ አሪቃቲ ቂዒጩዔናአቺ ቶዎሞዎች ዎሪጋኒኪቲ ቢ አዎጊዔ ዩዒሮዎን ቤኪዒዮ ሹኒዮ። 24 ኤቦሺዮ ኖዎኔ ጌቶኔ፤ ኖዎኖ አዬሁዑዴዔናአቺ ዳጎዎቼ ባዓች ተናታዓኖዎን፣ አዓጋቲዔናአቺ ዳጎዎቼ ዎታ ጩዔጌቶኔ። 25 ኤቢዮዎዎን ዎታ ኪዔማቺ ሆሴዬቺ ማጫዓሮዎቻዓ ዩዔሪ

«ታ አሺዔናአ ተናታዓኔዔናአን (ታ አሺዔናአ)

ጌቲሬዔ ጩዔጌሆ ታዓኔ፤

ታ ሹናዓኒ አሺዔናአን (ታ ሹናቲናአ) ጌቲሬዔ ጩዔጌሆ ታዓኔ።

26 (ኢቶሺ ታ አሺዔናአ ቶዎኖ ኢቶሺኔ) በዎኖሺ ጌቱዔቲ ጣዓአዎች

አሮዎቻዓ (ቤዔዎቺ ዩዔሪቺ ቡሺዒሺዔናአ) ጌቱዔ ጩዔጌዔዮሂናአኔ»

ኢቶኔ።

27ኪዳማቸ ኢሲያዳሲ በ ማጫዳጭዎቻዎ «ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ባሃሬዔ ጋሼዔጢ ቃጮዎዎን በዎኖሺ ዎዳቴዔናላ፥ ጊዒሻቼዔናአ ባዓች ዎዳሂናአኔ፤ 28ዶዎኖ ዩዔሪ ሻዌዔ ቶዎዎቻቸ ቤዔተ አሼዔናአ ቡሊቺ ቶዎዎቻቸ ቢ ናሎዎን ካዓታ ኩጢሬዔ ኢካ ዎቶዎን ጩዔቼሆኔ» ኢቂዒ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአቸን ጮዎኪዒ ጌተቶኔ። 29ዎታ ኢሲያዳሲ ሺዒቺቂዒ ኢሺቺቶዎዎን፥

«ቤሺ ማዎ ዶዎኖ ዩዔሪ ኖዎች ያርዎን ቢ ኤቺዎዓኖ ጋዓታ፥ ሰዶዎሚ ጋሬዎዎ ተኔሸ፥ ጋዎዎሪ ጋሬዎዎኖዎ ሻዓሄሸ ኖዎኔ።»

ኢስራኤሌዔ አሼዔናአዪች ማሸራዓቼዔ ቃዓሮ ጌቲዮ

30ኢላ አማ ጌቲሆኔ? ጫዲቆዎን ዳባዓኒ አዓጋቴዔናአ ጫዲቂዩዔ፤ በዎኖሺ ጫዲቂቶዎ ሙሎዎን ዩዔሪቺ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዮዎናኒዩ። 31ተናባሊ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ጫዲቆ ዳናዓ ቤዔተ ጫሎዎን ዳባዒቤዔ ኤቢ አራ ጫሎዎች ሻጋዓኔዔናአኔ። 32-33አዎዪቺዩ ሻጎ በዎኖሺ ቃጪቶ? ሹዑኖዎናሊ፥ ዩዔሪቺ ቶዎዎቻቸ ሙሌዔ ቶዎኢዮዎና ጫዲቆዎን በዎኖሺ ቃዓዎ ቃጪቶዪቺዩ፤ ዩዔሪ ኢሺቺቶኔ፤

«ዋዓዎበቲ! *ጩዮዎኒ ጌፖዎች አሼዔናአን ቴኤሂ ጣቆዎን፥

ዩጢ ዲቼሂ ጣቄዔ ጉዑዶዎን ኮቲዒዩሆ ታዓኔ፤

ተናባሊ ቢ ሙሎዎን ኤቢ አርዎቺ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዒ ቤዔቶ ዩዔላታዓቼ»

ጌቲዔ ያዓፋ ማጫዳጭዎች ቢ ጫዓሬዔቶዎዎን ኤቢ አራ ቴኤሂ ጣቆዎና ቴኤዔቂዒ ዲሂዩዔቴ።

10

1ታ ማኔዔናአቴ! ታ ያር ተናቲ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ዎዶዎን በዎኖሺ ዳኔሆዪች አዎጋቶን ቃዓቲዒ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ጮርዎቲዒኖዎ ቤዔቶ ታዓኔ። 2ሻሊጊቂዒ ቃናዓታታዓቼዔታሊ፥ ዩዔሪቸ በዎኖሺ ቃናዓቶዎን ታ በዎኖሺቸ ሚዒጦ ታዓኔ። 3አሸዎን ዩዔሪ አዓቢቺሬዔ ቢ ጫዲቂዒዩሆ ጋዓታ ተዑሺዒቺዒ፥ በዎኖሺ ቄሊ ሹዑኖዎና

በዎኖሺ ጫዲቂሂ ጎዎን ቃዓቂቂዒ ዩዔሪ ማጌ ዳናዓ ቤዔተ ጫዲቆዪች ሃጺዎዓኔዔናአኔ። 4በዎኖሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዒ ቤዔተናአ ቡሊ ጫዲቂሆዪች ኪሪቶዎሲ ጫሌዔ ታጮኔ።

አሸ ኮኒዮላ ዎዶዎን ሃኪሆ ቲኖ

5ጫሎዎን ጩዔቺዒ ቂዮዎና ዳናዓ ቤዔተ ጫዲቂዔቸን ሙዑሲ ኢሺቺቂዒ ጫዓሬቶኔ፤ «ጫሎዎ ጌቲዒ ቤዔቶን ጩዔቺዒ ቂዎዓ ቤዔተ አሸ ኮኒዮላ ኤቢ ጫሎዎና ካሾዎን ዳኔሆኔ» ኢቶኔ። 6ተናባሊ ዩዔሪቺ ቶዎዎቻቸ ሙሌዔ ቶዎኢዮዎና ዳናዓ ቤዔተ ጫዲቂዔቸን ያዓፋ ማጫዳጭ ኢሺቺዩ፤ «ኔ ሙሎዎና (ኮኒ ሺማዮዎች ኪቼሄ?) ጌታዓሂኔ!» ኢዩ፤ ኤቢዮ ኪሪቶዎሲን ኪንዲዒያኒዩ፤ ጎአዎሄዔ «ኔ ሙሎዎና (ሻዌዔ ዴሺ ዱች ኮኒ ኪንዴሄ?) ጌታዓሂኔ!» ኢዩ፤ ኤቢዮ ኪሪቶዎሲን ቂቲዒ ዱዑካቲናአቺ ዳጎዎቼ ኪቺያኒዩ።

6ተናባሊ ያዓፋ ማጫዳጭ አማ ኢቴ? ኔ ኖዎዎና ኔ ጌታዓ ቤዔተ፥ ኔ ሙሎዎና ኔ ኢባሪዒ ቤዔተ ዩዔሪቺ ቃዓሮ ኔዩ ዎኪቶ ቶዎዎኔ፤ ኤቢዮ ኖ ጌታዓ ቤዔተ፥ ዩዔሪቺ ቶዎዎቻቸ ሙሌዔ ቶዎኢዩዔ ቃዓሮዎኔ። 9-10አሸ ቢ ሙሎዎን ዩሱዑስ ኪሪቶዎሲቺ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዒቂዒ ጫዲቂዩ፤ ቢ ኖዎዎኖዎ ሚዒጣቂዒ ዎዲዩ። ኤቢች «ዩሱዑሲ ዶዎናኔ» ኢቃዓ ኔ ኖዎዎና ኔ ሚዒጣ ጋዓታ፥ ዩዔሪ ቂቲዒ ዱዑካቲናአቺ ዳጎዎቼ ቢዒን ቢ ኪቾዎኖዎ ኔ ሙሎዎና ኔ ኢባሪዒ ጋዓታ፥ ዎዴሆ ኔዔኔ። 11ያዓፋ ማጫዳጭ «ቢ ሙሎዎን ዩዔሪቺ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዒ ቤዔቶ ኮኒዮላ ዩዔላታዓቼ» ኢቶኔ። 12አዩሁዑዴዔ አሸዎና አዩሁዑዶ ቲናታዓኒ አሸዎኖቺ ዳጎዎች ባሪ ባሪቲኖ አዓሎዎኔ፤ ኢካ ዶዎኖ ቡሊቺ ዶዎናኔ። ጮርዎቶዎኖዎ ቢዒን ቆላዓ ቤዔተናአ ቡሊች ቤሻዓ ቤሺዒቂዒ ኢሚዒ ቤዔቶኔ። 13«ዶዎኖ ዩዔሮ! ታዓን ዎዲዒቤ!» ኢቂዒ ጩዔጊዒ ቤዔቶ ቡሊ ዎዴሆኔ።

14ኢላ በዎኖሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዩዓኔዔናአ አዓቢቺሬዔ ጩዔጌሄዔቴ? ቢዒቸን ጌቲዔ ዋዓዎታዓኖዎን አዓቢቺሬዔ በዎኖሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎቻቸ ቶዎኢዒዩሄዔቴ?

ጌታች አዓሎዎን አዓቢቺሬሬ ዋዓይሄጌቴ? ¹⁵ዎቼዎዓኖዎን አዓቢቺሬሬ ጌቴሄጌቴ? ያዓፋ ማጫዓፎዎች ቢ ጫዓፌጌቶዎሞን፡ «ጋዓዋ ሚሺራዓችዎን ጌቴጌ ቤጌቴ አሺጌናሉቺ ዎሞ አም ሻዓሆዎን ኤሚሪኪቶኔ!» ¹⁶ቱናባሊ ቡሊዮ ሚሺራዓቼጌ ሃዓርዮች ዴአ ጌታዓኔጌናሉኔ። ኬጌማቺ ኢሲያዓሲ «ታ ዶዎች! ኖ ጌታቴ ሃዓርዎን ኮኒ ኢባሪጌቴ?» ኢቶኔ። ¹⁷ኢላ ኪራቶዎሲችን ጌቴጌ ዋዓዮዎናኒዮ ኪራቶዎሲቺ ቶዎሞዎች ሙሌጌ ቶዎኢዮ ዳናዓ ቤጌቶ።

¹⁸ ቱናባሊ «ዎችዎን ዋዓዮታዓኔጌናሉና?» ኢቶ። ዋዓዮታቴናሉኔ። ያዓፋ ማጫዓፎዎች ቢ ጫዓፌጌቶዎሞን፡ «ዎቼዎቺናሉቺ ሃዓር ሻዌጌ ቶዎሞዎች ቤጌቴናሉ ቡሊች ዋዓዮጌ። ሰዎኖሺ ጌቴቴ ሃዓር ሻዌጌ ቱንዎች ቤዳዓሄጌ ሻጊዮ።»

¹⁹ዳዓኪቃዓ ዎታ፡ «ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉ አሪያዓኔጌናሉና?» ኢቶ። አሪጌቴናሉኔ። ሙዑሲ ሺጌቺቲጌ፡ «ዩጌሪ (ታ አሺጌናሉ ቱናታዓኒ አዓጋቴጌናሉና ኢቶሺን ሃናዓቴጌዮሆ ታዓኔ፤ ሻሊጋዓኒ አዓጋቴጌናሉኖዎ ኢቶሺን ኢፒጌዮሆ ታዓኔ) ኢቶኔ።»

ኢቶ። ²⁰ኬጌማቺ ኢሲያዓሲ አዓፎዎን ኩጳቲጌ፡ «ዩጌሪ (ታዓን ሃዓዋዓኔጌናሉዮች ዳናሆዮ፤ ታዓችን ኤቻታዓኔጌናሉዮች ቤካሆዮ) ኢቶኔ።» ኢቶ። ²¹ቱናባሊ ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉችን «ዩጌሪ (ማዓዶዎቼ ጡም ቤዳዓሄጌ ታዓች ዴአ ጌታዓኒ ሁካቺ አሺጌናሉዮች ታ ኪሾዎን ያጊዮዮ) ኢቶኔ።» ኢቶ።

ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉዮች ዩጌሪ አሪቁ
(ፊሊ. 3፡5)

11 ¹ኢላ «ዩጌሪ ቢ አሺጌናሉን ሺጢጌ ሃጃቶና?» ኢቶ። ጩሮዎና ሃዎዓኖዎኔ። ታ ዎታ ኢስራኤሌጌ አሾ፡ አቢራሃዓሚቺ ያር፡ ቢኒያዓሚ ዮዎዴጌጡ ታዓኔ። ²ዩጌሪ ሺጌቺቲጌ ቢ ካዓጩቴ ቢ አሺጌናሉን ሺጢጌ ሃዎዓኖዎኔ።

ያዓፋ ማጫዓፎዎች ኬጌማቺ ኤሊያዓሲች ጫዓፌጌቶን አሪያዓችቴና? ዩጌሪ ማግ ጮሮዎቲጌቤጌ ኢሺቺቲጌ ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉን ታጋቶኔ። ³«ታ ዶዎች! ኔ ኬጌማቺናሉን ጩጢቴናሉኔ፤ ኔጌች ዴጌጆ ጊዳዓ ቤጌቴ ጣዓኦዎን ሃርቴናሉኔ፤ ሰዎኖሺ ዳንዎቼ ታ ኢኬቶ ባዓቺዮ ኤቻቶ፤ ታ ካሺጌናዎ ኪቺዎ ሃዓዊጌ ቤጌቴናሉኔ።» ኢቶ። ⁴ቱናባሊ ኑጉሾዎ ዩጌሪ አማ ኢቲጌኒዮ ቢ ዎቺቶ? «ባአዓር ጌቴጌቴ ኮዎታ ኑጉሾዮች ጎዩናታዓኒ ሻባዓታ ሁማ አሺጌናሉን ታዓች ኤቺጌቶ ታዓኔ።» ኢቶ። ⁵ኤሊዮዎሞን አንድ ሂኒ ዮሚጌናዎች ዎታ ዩጌሪቺ ዎጀዎና ካዓጩቴ ጊጌሻቼጌናሉ ቤጌቴናሉኔ። ⁶ካዓጩዮ አሾ ሹዑናቴ ሹዑኖዎና ቱናታዓኖዎን ዩጌሪቺ ዎጀዎናኒዮ፤ ኤቢ ቱኖ ሃዮ ጋዓታ፡ ዩጌሪቺ ዎጀ ኢባራ ዎጀ ቢ ቱኖ ኤቻቶኔ ጌቶኔ።

⁷አሮዎቼ አሞ ቱናሄ? ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉ ሰዎኖሺ ሃዓዊቴ ሞዎን ዳናታዓኔጌናሉኔ፤ ቱናባሊ ዩጌሪ ካዓጩቴናሉ ዳናቴናሉኔ፤ ዩጌሪዮ ኤቻቴናሉቺ ሙሎዎን ሙዑሚጌቶኔ። ⁸ኤሊዮዎሞን ያዓፋ ማጫዓፎዎች ቢ ጫዓፌጌቶዎሞን «ሃናዓች ቤዳዓሄጌ ሰዎኖሺ አዓፎ ጩጌናዓቼሆዮች፡ ሰዎኖሺ ዋዓሞዎ ዋዓዮታዓቼሆዮች፡ ሰዎኖሺ ሙሎዮና ሰዎኖሺ ጋቦዎን ዩጌሪ ካዓፒቶኔ።» ጌቴጌ ጫዓፌጌቶኔ። ⁹ዳዊቲዮ ኢሺቺቲጌ ጫዓፌቶኔ፤

«ማዓዶ ማዴጌ ቶዎሞዎች ሰዎኖሺ ቤጌቴጌ፡ ዩጌሪ አላ ዳባራጌ ሰዎኖሺን ዩሺ፤ ሰዎኖሺን ካማቤ፤ ሰዎኖሺን ቴጲ ዲቺቤ፤ ሰዎኖሺን ናጣቤ፤ ¹⁰ሰዎኖሺ ጩጌናዓቼሆዮች ሰዎኖሺ አዓፎዎን ካዓፌ፤ ሰዎኖሺ ሺማቶዎን ጎዎቢጌቤ።»

ኢቶኔ። ¹¹ኢላ «ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉ ቴጲጌቲጌ ጩሮዎና ዲሂቴናሉኔ ጌቶና?» ኢቶዮ። ቶዎኖዎኔ፤ ቱናባሊ ሃናዓቶዎና ሰዎኖሺ ሚጩሆዮች ሰዎኖሺ ጡኤጌ ናቦዎና አዓጋቴጌናሉዮች ዎዶ ቱናቶኔ። ¹²ኢስራኤሌጌ አሺጌናሉቺ ጡኦ ሻዌጌ ቶዎሚጌ አሺጌናሉ ቡሊች ዎጀዎን፡ ሰዎኖሺ ዲሆዎ አዓጋቴጌናሉዮች ዎጀዎን ዳኒጌዮሆ ቢ ቱና ጋዓታ፡ ዎታ

ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ቡሊ ዩዔር ማግ በዖኖሺ ዎቶ አም ሻዓሆዎን ኤቢዩ ቤሺ ዎጀዎን ተኔሄ?

ዎደዔ ጎሞን አዓጋቴዔናአ ዳኖ

13አንዶዎ አዓጋቴዔናአ ቱናቲ ኢቶሺች ኢሺቺዮ ፤ «አዓጋቴዔናአዩች ሚሺራዓቻች ታ ቱኖዎን ቤሻ ቤሺ ማዶዎን ተኔዒቃዓ ጩዒኖዩ።» 14ኤቢን ታ ተኔዒ ቤዔቶ፣ ታ ያሬዔናአ ቱናቲ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ቃናዓታቴዔ፣ በዖኖሺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናአን ታ ዎዲዒዩሆዩቺዩ። 15ዱጋዓ በዖኖሺ ኤቾ ሻዌዔ ቶዎሞ ቡሊዒች ቤዔቲ አሼዔናአን ዩዔሪና ቶዎኪ በዖኖሺ ሹኔሆዩች ተኔዒ ቤዔቶ ቢ ቱና ጋዓታ፣ ዩዔር ማግ በዖኖሺ ዎቶ ቂቲዒ ዱዑካቲናአቺ ዳጎዎቼ ኬቺቂዒ ካሾዖና ቤዔሞዎዎ። 16ሺዒቼዔ ጤኬዔቲ ኢካ ጤኮ ዩዔሪች ያዓፌዔቶ ቢ ቱና ጋዓታ፣ ኤቻቶ ቡሊ ዎታ ዩዔሪች ያዓፌዔቶ። ጤጶ ዩዔሪች ያዓፌዔቶ ቢ ቱና ጋዓታ፣ አቴዔናአ ዎታ ቢዒች ያዓፌዔቲናአ።

17ቱናባሊ ቤቼዔቲ *ያዩቴዔ ሚጦዎቼ ኢኪካ አቴዔናአ በዖኖሺ ጦዎአቴዔ፣ ኩቤዔጢ ያዩቴዔ ሚቺ አቶዎቼ ቱናቲ ኔ፣ ቤቼዔቲ ያዩቴዔ ሚቺ አቴዔናአቺ ዳጎዎች ጊዩዓ ጣዓቂዔቃዓ በዖኖሺና ቶዎኪዒ ሚቺ ጤጶዎቼ ኬቺዒ ቤዔቲ ሞዎ ቡሊዒቼ ቆዎዶዎች ቱናቶ ኔዔ። 18ኤቢች ጦዎአቲ አቴዔናአቺ ቶዎሞዎች ጊዔጩያዓሂ፤ ኔ ጊዔጩሂ ናቦ አዓሎዎ። ኔዔን ሻዓጊዒ ዩቺቂዒ ቤዔቶ ጤጶዓሊ፣ ጤጶዎን ሻዓጋዓ ዩቻዓ ቤዔቶ ኔ ቶዎኖ ኔዔ።

19ኢላ «በዖኖሺ ጣዓአዎች ታ ኬሬዔዩሆዩች ቤቼዔቲ ያዩቴዔ ሚቺ አቴዔናአ ጦዎአቴዔ።» ጌቲሆ ኔዔ። 20ኢባርዎ፤ በዖኖሺ ሙሎዎን ዩዔሪቺ ቶዎሞዎች ቶዎኢዮዎን በዖኖሺ ቃጂ ናቦዖና ጦዎአሂዔቴ ፤ ኔዎ ኔ ሙሎዎን ዩዔሪቺ ቶዎሞዎች ኔ ቶዎኢዮዔ ናቦዖና ኔዔጣሂ። ኤቢች ኔ ቂሎዎን አሪዒባሊ ጊዔጩያዓሂ፤ 21ዩዔሪ ሺዒቺቂዒ ቤዔቲ አቴዔናአዩች አሪቃታዓኖ ቢ ቱና ጋዓታ፣ ኔዔቾዎ ዎታ አሪቃታዓቺሆ።

22ኢላ ዩዔሪቺ ማዓጩዔ ማንጀዎና አሪቆዎና ጩዒ፤ ቢ ማዓጩዔ ማንጀ ዲሂቲናአቺ ቶዎሞዎቺዩ ፤ ቱናባሊ ኤቢ

ዩዔሪቺ አሪቆዎና ማንጀቃዓ ኔ ቤዔ ጋዓታ፣ ቢ አሪቆ ኔዔቺዩ ፤ ኤቢ ቱኖ ቃዩ ጋዓታ፣ ዩዔሪ ኔዔን ዎታ ጦዎኢ ባጄሆ። 23አራ አዩሁዑዶዔናአ ዎታ በዖኖሺ ሙሎዎን ዩዔሪቺ ቶዎሞዎች «ቶዎኢያዓቼ» ጌቶዎቼ በዖኖሺ ዎታ ጋዓታ፣ ዩዔሪ ዎቺራዔ በዖኖሺን ያዩቴዔ ሚቺ አቴዔ ዳጎዎች ጊዒጂሆ፤ «አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፣ ዩዔሪ ዎቺኖዎን ጊዒጂዎን ሃኬሆ ቢ ቱናቶዩቺዩ። 24ዩዔሪ ኔዔን ኩቦዎች ቤዔቲ ያዩቴዔ ሚጦዎቼ ኩጢዒ ዴዔቢቂዒ፣ ኔዔን ሻዓሃዓኒ ማጊ ቤቼዔ ያዩቴዔ ሚቺ ዳጎዎች ጊዒቂዒ ቢ ጣዓቂቶዩ፣ አራ ማጊ ቤቾዎቼ ጦዎአቲ አቴዔናአን አዓፊ በዖኖሺ ጣዓአዎች ጊዒጂቂዒ ጣዓቆ ቤሾዎን ቢዒች ኬታታዓቺሃ?

አሺ ቡሊች ዩዔሪ አሪቆ

25 ታ ማኔዔናአቴ! ኤቢ ማዓጩዔ ሞዎን ኢቶሺ ቱዑሺሆዩች ሹናዓቼ። «ሙላቾ ኖዎ፤» ጌቲራዔ ናዓዴያዓሆቲ፤ ዩዔር ማግ ዎቲሂ አዓጋቴዔናአ ቡሊ ዩዔሪቺ ታዓቲቲኔዔች በዖኖሺ ጊዩሂ ዎቶዎን ኢኪካ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአቺ ሙሎ ሙዑማቶ። 26ኤቢዮዎን ዩዔሪ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ቡሊን ዎዲዒዩሆ። ያዓፋ ማጫዓርዎች ኢሺቼዔ ቢ ጫዓፌዔቶዎን።

«ዎዲዎች *ጩዮዎ፤ ኬዩራዔ፣ ያዓቆዎቢቺ ያሬዔናአ ዳጎዎቼ አጣዓጢቲኖዎን ዎኪዒዩሆ።»

27ዩዔሪ (በዖኖሺ አጣዓጦዎን ታ ዎኪዒሆዎባ በዖኖሺና ቶዎኪ ታ ጊዩሂ ዎን ኤቢኔ) ኢቶ።»

28ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ሚሺራቼዔ ቃዓርዎን በዖኖሺ ቃጂቶዩች ዩዔሪቺ ሺጣቺናአ፤ ኤቢዮ አዩሁዑዶዔ አሾ ቱናታዓኒ ኢቶሺች ጋዓዎቶ ቱናቶ፤ ቱናባሊ ዩዔሪ ቢ ካዓጩቲ ቃዓባቺናአዩች ቢ ጊባኒኪቲ ጊባኖዎቼ ቲዩቶና ዩዔሪ በዖኖሺን ሹኒቶ። 29ዩዔሪ አሾዎን ቢ ማግ ጩዔጊቂዒ ቢ ዎጀዎን ቢ ኢሚቶዩ ጉብ፣ «አኪያ ኤቢን ተኔዒቶቻ?» ጌታዓቼ። 30አዓጋቴዔናአ ቱናቲ ኢቶሺ ኤቢዩ አዓና ዩዔሪች ዴአ ጌታዓኖ ኢቶሺ፤ ቱናባሊ አንድ ኢስራኤሌዔ አሼዔናአ ዩዔሪች ዴአ በዖኖሺ ጌቶ ቃጂቶዩች፣ ኢቶሺ ማዓርዎን

ዳናሆተኔ።³¹ ኤቢዮዎዎን ማኅሮዎን ኢቶሺ ዳናቶዪች ኤቦሺ ዎታ ኣንድ ዩዔሪች ዴኣ ጌታግኔዔናኣኔ፤ ኤቢ ቱናቶ ቦዎሻሽ ዎታ ዩዔሪቺ ማኅሮዎን ኣንድ ቦዎሻሽ ዳኔሆዪቺዮ።³² ዩዔሪ ኣሾ ቡሊን ቢ ማኅሪሆዪቺ፡ ቢዒች «ዴኣ ጌታግቺ» ጌቶና ጩቻቲናኣ ቦዎሻሽ ቱኔሆዪች ቦዎሻሽ ቡሊን ቱኒዒሄ።

ዩዔሪን ጋላቶ
(1 ቆሮ. 8፡6)

³³ዩዔሪቺ ዎጀዔ ጋግኖ፡ ሻሊጎዎናጎ ኣሪዮዎና ኣም ሻግሆዎን ዎዳቲ፤ ቱኒዒሆ ቢ ኩጢቲ ሞዎን ኮኒዮላ ማቂቂዒ ኣሪዮዎን ሃካግቺ፤ ቢ ጎሞኖዎ ቃግዊ ዳኖዎን ሃኬሆ ኣግሎዎኔ።³⁴ ዎግፋ ማጫግሮዎች ኢሺቼዔ ቢ ጫግፊዔቶዎዎን፡

«ዶዎኖ ዩዔሪቺ ጋቦዎን ኣሪዒቶ ኮኒኔ?»

ኣዎሄዔ ቢዒን ቦዎቶ ኮኒኔ?»

³⁵ኣዎሄዔ ቢዒች ዩዔሪ ቆጩሆዪች ዩዔሪች ኤራቲዒቶ ኮኒኔ?»

³⁶ቡሊ ሞዎዎ ሃሌዔቶ ቢዒናኒዮ፤ ሃሌዔቲ ሞዎዎ ቡሊን ዴጊዒ ኔዔቺቶ ቢዒኔ፤ ሃሌዔቲ ሞዎዎ ቡሊ ቤዔቶ ቢዒቺዮ፤ ቢዒቾዎ ቡሊ ዩሜዔኖዎን ኣዎሄዔ ዩሊሮ ቱናቤ፤ ቶዎኮና።

ዩዔሪች ኖ ማዴሂ ኪቲኔዔ ቆጮ

(1 ቆሮ. 12፡4-12፤ ማጎቲ. 5፡44፤ ሉቃ. 6፡28)

12

ኢላ ታ ማኔዔናኣቲ፤ «ኢቶሺ ኣሺቲኖዎን ዩዔሪን ኤሚሪኪዒ ቤዔቶ፡ ካሻቾ ቱናቶናጎ ያግፊዔቲ ዴዔጀዎሞኖን ቱኒዒሬዔ ቢዒች ጊዲዒቦቲ።» ኢቃግ ዩዔሪቺ ኣሪቆዎና ኢቶሺን ቆላሆዬ፤ ኤቢዮ ዩዔሪች ኢቶሺ ጎዪኔሂ ኢባራ ጎሞኔ።² ጋግሞቶናጎ ቢዒን ኤሚሪኪዒ ቤዔቶና፡ ሻጋግሎዎኖዎ ቱናቲ ዩዔሪቺ ዳጎጎዎን ጢዒሺዒ ኣሪዮዎን ኢቶሺ ሃኬሆዪቺ፡ ዩዔሪ ኣንዲራ ሙሎዎን ቢ ኢሜዔ ኣንዲራቦታሊ፡ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ ኣሺዔናኣቺ ሞዎን ዳቢያግሆቲኔ፤

³ዩዔሪ ታግች ኢሚቲ ዎጀዎና ኤቢን ኢቶሺ ቡሊች ጌታግ ቤዔቶ ታግኔ፤ ዩዔሪ ቢ ኢኪ ኢኮዪች ቢ ኢሚቲ ሙሌዔ

ቶዎኢዮዎዎን ታቺሬዔ ጋቢባሊ፡ «ታ ቤሽ ታግኔ» ጌቲ ጌዔጮዎና ጋባግዬ፤⁴ ኣካ ኣሺቲኖዎች ሜዔቲ ቁዑሜዔናኣ ቤዔቲናኣኔ፤ ቱናባሊ ቁዑሜዔናኣ ቡሊቺ ሹዑኖዎ ኢኮዎ ቶዎኖዎኔ።⁵ ኤቢዮዎዎን ኖ ዎታ ሜዔቶ ቱናግቻግ ኪሪቶዎሲና ቶዎኪዒ ኖዎች ቤዔቲ ኢኪቲኖዎና ኢካ ኣሺቲኖ ኖዎኔ፤ ኖዎናጎ ኖዎና ኖ ኢኪ ኢኮዎ ባሬዔናኣቺ ቁዑሞ ኖዎኔ።⁶ ዩዔሪ ኖዎች ኢሚቲ ዎጀዎሞና ባሪ ባሪ ዎጀ ኖዎች ቤዔቶኔ፤ ዩዔሪቺ ዎቾዎን ጌቲ ዎጀ ቢ ቱና ጋግታ፡ ኖ ሙሌዔ ቶዎኢዮዎዎና ዩዔሪቺ ዎቾዎን ጌቶኔ፤⁷ ኪቲኔዔናኣን ዴጎ ቢ ቱና ጋግታ፡ ኪቲኔዔናኣን ዴጎና ኩጳቦኔ፤ ኣሪቺዮ ቢ ቱና ጋግታ፡ ኣሪቺዮዎና ኩጳቦኔ፤⁸ ጩዒጮ ቢ ቱና ጋግታ፡ ጩዒጮና ኩጳቦኔ፤ ኢሞ ቢ ቱና ጋግታ፡ ሙሎዎቺ ቲዒጂሬዔ ኢምቦኔ፤ ኪቲኔዔናኣን ያግቢዒ ቤዔቲ ኣሾ ቢ ቱና ጋግታ፡ ኩጳሬዔ ያግቢቤ፤ ባሬዔናኣዪች ኣሪቃግ ቤዔቶ ቢ ቱና ጋግታ፡ ኤሚሪቤዔ ዴኢቲኖዎን ቤኪዒቤ።

⁹ኢቶሺች ቤዔቲ ሹኖ ቂቶዬ ዳምቦ ቱናግዬ። ጎንዳ ሞዎን ቲያግራቦቲ፤ ጋግሞ ሞዎና ቶዎኪ ኢኮታቦቲ፤¹⁰ ማኖግ ማኖዎቾዎዎን ኢቶሺናጎ ኢቶሺና ሹናቦቲ፤ ኢቶሺናጎ ኢቶሺና ኢኮዎ ባሮዎን ኣዎጊዒቤ፤¹¹ ኢቶሺ ሹዑናጎ ቤዔቲ ሹዑኖዎና ኩጳቦታሊ ቤዔኒያግሆቲኔ፤ ቂዔጩ ሙሎዎና ዶዎኖዪች ማዲቦቲ (ማዳቦቲ)፤¹² ጊባኖ ኢቶሺች ቤዔቶዪች ኤሚሪቦቲ፤ ኢሪቶዎን ሃግኢቦቲ፤ ጮሮዎቶዎና ኩጳቦቲ፤¹³ ሙጫግ ኢሪቲዔቲ ኪቲኔዔ ማኔዔናኣዪች ኢቶሺች ቤዔቶዎቺ ቆዎዲቦቲ፤ ኢዒቤዔናኣን ኢዒቢዮዪች ኩጳቦቲ፤

¹⁴ኢቶሺን ዱኢዒ ቤዔቲናኣን ዩዔሪ ዲዒሬሆዪች ቆላቦታሊ፡ ኡጋግሆቲኔ፤¹⁵ ኤሚሪዒ ቤዔቲናኣና ቶዎኪ ኤሚሪቦቲ፤ ኤዔፒዒ ቤዔቲናኣና ቶዎኪ ኤዔፎቲ፤¹⁶ ኢቶሺናጎ ኢቶሺና ኢካ ሙሎዎና ኢኮታቦቲ፤ ቂጩ ጎዎጊዒዔ ሞዎን ጋቢያግሆቲኔ፤ ቱናባሊ ኢቶሺ ቂሎዎን ዩቲዒቂዒ ቤዔግን ዶዩቦቲ፤ «ሙላቾ ታግኔ» ጌቲሬዔ ናግዴያግሆቲኔ፤

¹⁷ኮኒቻላ ጎንዴዔቺ ቆዎዶዎን ጎንዶዎን ዎጀያግሆቲኔ፤ ኣሾ ቡሊቺ ኣግፎዎች ጋግሞቶ ቱናቲ ሞዎን ሹዑናቦቲ፤¹⁸ ኣሾ ቡሊና ቶዎኪ ዲጎዎና ቤዔግዪች ኢቶሺች ሃኬዔቶ ቡሊን

ተኒሲባቱ! 19 ታ ሹናቴናአቱ! ኒሾን ኪቺያዓሆቲኔ! «ነንዶን ሹናቲናአቲ ቶምዎች ኒሾን ኪቺሆ ታዓኔ፤ ባራዔናአን ቦዎሽ ጡዑጢዲቶምን ታ ዎቺሬዔ ቦዎሽን ጡዑጢዲቶሆ ታዓኔ) ኢቶኔ ዶዎኖ ዩዔሪ» ጌቲዔ ያዓፋ ማጫዓሬዎች ጫዓሬዔቶኔ። ኤቢች ዩዔሪች ቡሊዒቡቲ! 20 ቱናባሊ ኔ ሺጣች ሻዓጫ ጋዓታ ማዓንጂቤ! ቢ ሻቻዎ ጋዓታ ኡቺቤ! «አምዶቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ ኤቢን ኔ ተኒዮዎና ቢዒን ዩዔሊዒ ቤዔቶ ኔ ቱናቶዩቺዩ። 21 ነንዶን ዴአዎና ዎቺባሊ፥ ነንዶ ኔዔን ኮዩ ዎቻዓዩ።

ሻዎዎን ቋዔጂዒ ቤዔቲ ኢራዓሽዔናአዩች ዴአ ጌቶ
(ማግ. 22:21 ፤ ማዓሪ. 12:17 ፤ ሉቃዓ. 20:25)

13

አሻ ቡሊ ቤዩ ዳምቦ ቱናቲ ኢራዓሽዔናአዩች ዴአ ጌቲ! «አምዶቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ ዩዔሪ ዳዓጋዓኖን ኢራዓሽ አዓሎ ቢ ቱናቶዩቺዩ፤ ቋዔጂዒ ቤዔቲ ኢራዓሽዔናአኖ ኢራዓሽዒቶ ዩዔሪ ቱናቶዩቺዩ። 2 ኤቢች ኢራዓሽዩች «ዴአ ጌታዓቼ» ኢዒ ቤዔቶ ዩዔሪ ኔዔቺቲ ዶዎዲዩ «ዴአ ጌታዓቼ» ቢ ኢዒ ቤዔቶ፤ ኤቢ አራ «ዴአ ጌታዓቼ» ኢዒ ቤዔቲናአ ቦዎሽ ቶምዎች ናሎን ዴዔቤሂናአኔ። 3 ኡኩራዔናአ ነንዶን ሹዑናዓ ቤዔቲናአናሊ፥ ዴአን ሹዑናዓ ቤዔቲናአን ሻቲዒ ቤዔቲናአ ቶዎኔዓናአኔ። «ኢራዓሽዎን ሻታዓቼ» ጌቶን ኔ ቃዓዊ ጋዓታ፥ ኢላ ጋዓዎቶን ሹዑናቤ! ቢ ማጌዔኖ ጋላቶን ዳኔሆ ኔዔኔ ፤ ላኔዔች ጋዓዋቲ ሞዎን ቢ ተኒዒዮሆዩች ዩዔሪቺ ማዳቾኔ። ሺኮን ቢ ጩዎቶ ባዓድ ቶምዎኔ፤ ኤቢች ነንዶን ኔ ሹዑና ጋዓታ፥ ሻቲ! ዩዔሪቺ ማዳቾ ቱናቲዒ ነንዶን ሹዑናዓ ቤዔቲናአቲ ቶምዎች ዩዔሪቺ ካዓሮን ሻጊዒ ቤዔቶኔ። 5 ኤቢች ዩዔሪቺ ካዓሮን ኔ ሻታቶዩች ባዓች ኢቤቶ ቱናታዓኖን፥ ዎታ ኔ ሙሎ ኔዔን ቢ ኢቲባታታዓቼሆዩች ኢራዓሽዔናአዩች ዴአ ጌቲ!

6 ዎታ ኤቢ ሹዑኖዎና ኩዳዓ ቤዔቲ ዩዔሪቺ ማዳቺናአኔ፤ ኤቢች ቦዎሽ ኤቻዓ ቤዔቲ ዳምዎጆን ቆጪዒ ቤዔቶ ኢቶሺኔ። 7 ቡሊች ቱን ቤዶን ተኒሲባቱ! ዳምዎጆ ኤቻሆዩች

ዳምዎጆን፥ ቃራጦ ኤቻሆዩች ቃራጦን ቆጮቲ! ሻቲዔያ ቤዶን ሻቶቲ! አዎግ ቤዶን አዎጊዒቡቲ!

ቢዒናዓ ቢዒና ሹኖ

8 ባራ አሾን ሹኒዒ ቤዔቶ ጫሎን ጩዔቺቶኔ፤ ኤቢች ኢቶሺናዓ ኢቶሺና ሹኖዩ ቢሻቲዔ ኮኒቺ ሂረሻላ ኢቶሺ ቶምዎች ቤዔያዓዩ። 9 «ሹኖን ማዓያዓሂኔ! አሺ ካሾን ኪቺያዓሂኔ! ጋዓጃዓሂኔ! አሺች ቱናቶ ቡሊን ቃዓቲያዓሂኔ!» ኢዒ ቤዔቲ ጫሎኖና ባራ ጫሎ ቡሊና «ኔዔኖሚ ኔ ማኖን ኔዔና ታቺሬዔ ሹኔ!» ኢዒ ቤዔቲ ቃዓሮና ታጫቶኔ። 10 ቢዒናዎሚ ቢ *ማኖን ሹኒዒ ቤዔቲ አሾ አምዎ ኢቲዔ ኤቢ ቢ ሹኒዒ ቤዔቲ አሾን ጡአዓቼ። ኤቢች ቢዒናዎሚ ቢ ማኖን ሹኖ ጫሎ ቡሊን ጩዔቻዎኔ።

11 ኪሪቶሶሊ ዎታ ዋዓሬዔ ኖን ዎዲዒዩሂ አዓቦ ኖ ሙሎን ቢ ቶምዎች ኖ ቶዶኢዒቲ አዓቦዩ ቤሾን አንድ ኖ ማግ ካቲኒቶኔ። ኤቢች ቶካቶዎኖ ቲዩሂ ሳዓቶ አንድ ሻጊቶ ቢ ቱኖን ዩሜዔኖን አሪዒቡቲ! 12 ጡሞ ቤሻቲዔ አራዶ ሃሪዒ ቤካዓቶምኔ። ኢላ ማንዳሬዔ ሹዑኖን ሾዎቲ ዱሬዒቺ ቤኬዔቺ ጊኔዔ ቋዒጮን ጩዎቤ። 13 አራዴዔ ቤኮና ሻአዓ ቤዔቲ አሽዔናአቻምን ጋዓዎ ቆጮዎና ቤዔቤ፤ ቋሎን ባቲዒ ቤዔቲ ዱዑናዓ ማሾዎና ቱናዓዩ፤ ሹኔዔ ማሞናዓ ዩዔሊዒ ቤዔቲ ካዓኖና ቱናዓዩ፤ ካዓሮዎና ቃናዓቶና ቱናዓዩ። 14 ቱናባሊ ዶዎኖ ዩሱዑስ ኪሪቶሶሊን ቆራዶዎቻምን ታሃቡቲ! ሜዔኖ ቃዓቲዒ ቤዔቲ ሞዎን ጩዔቺያ ሜዔኖዩች ጋቦን ቃቶቲ!

ኢካ ቢ ማኖዎቺ ቶምዎች ናሌዔ ቃቶ
(ቆላዓ. 2:16 ፤ 2 ቆሮ. 5:10)

14

ኢላ ኢቶሺ ዳንዎኔ ቢ ሙሎን ኪሪቶሶሊቺ ቶምዎች ቶዶኢዮና ባት ኩዳታዓኒ አሾ ቢ ቤዔ ጋዓታ፥ ሺቋያዓሆቲኔ! ቢ ጋቢዒ ቤዔቲ ጋቦዩች ጋጂቲያዓሆቲኔ! 2 ኢካ አሾ አማሺዔ ሞዎኖላ ቢ ማዓዩሆዩች ዳዓጌዔቶ ቢ ቱኖን ኢባሪዒ ቤዔቶ ቤዔቶኔ፤ ቱናባሊ ሙሌዔ

ቶቦኢዮሶና ኩጳታዓኖ አማሼዔ ሜዔኖኖላ ማዓታዓቼ። ፊኪቶ ማዓ ቤዔቶ «ማዓታዓቼ» ኢቂዒ ቃጂቶን ቃላዓዓዓ። «ማዓታዓቼ» ኢቂዒ ቃጂቶ ማዓ ቤዔቶቹ ቶቦሞቶ ናላዓዓ። «አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ዩዔሪ ቢዒን ሺቂዒቂዒ ቃዖዓኖ ቢ ተናቶዩቹዩ። ላሃኖ! ባርዖቹ አዓፌዔ ቡሾቦ ቶቦሞቶ ናሊዒ ቤዔቶቹ! ኔ ኮኔ ኔዔኔ? ኤቢ አዓፌዔ ቡሾቦቹ ሹዑኖዖ ታቶ ቢ ተናዖናዓ ተኔዔ ቢ ቃዮኖን ናሊዒ ኩጦን ሃኪሆ ቢ ዶዖኖ ባዓቹዩ፤ ቢ ዲሂ ጋዓታ አዖሄዔ ቢ ኔዔጣ ጋዓታ ቢ ሃጂዔ ዶዖዩቹዩ፤ ተናባሊ ዩዔሪ ቢዒን ኔዔቶዖን ሃኪሆ ቢ ተናቶዩቹ ኔዔጤሆኔ።

፩ኢካ አራዶ ባራ አራዶዩ ቤሾዖን ተኔዒቂዒ ጋቢዒ ቤዔቲ አሾ ቤዔቶኔ፤ አራዶ ቡሊ ባሪ ባራዓኖ ኢኮዖ ባዓቾ ቢ ተናዖን ጋቢዒ ቤዔቲ አሾ ቤዔቶኔ። ኤቢዮሶሚ ሞዖዩናአን ቢ ኢኪ ኢኮዖ ቢ ቄሊ ቄሌዔ ጋቦዖና ማንጂዒሬዔ አሪዒቤ። ፪«ኢካ አራዶ ባራ አራዶዩ ቤሾዖኔ» ኢቂዒ አዖጊዒ ቤዔቲ አሾ ቢ ዶዖዩቻ ኢቂዒ አዖጊዒዔ። «አማሼዔ ሞዖኖላ ታ ማዓ ጋዓታ ታዓቾ ዳዓጌዔቶኔ» ኢቂዒ ማዓ ቤዔቶ ዩዔሪን ቢ ጋላታዓ ቤዔቶዩቹ ዶዖኖ ዩዔሪቻ ኢቂዒ ማዓዔ። «ማዓታዓቼ» ኢቂዒ ቃጂዒ ቤዔቶ ዶዖኖ ዩዔሪቻ ኢቂዒ ቃጂዩ፤ ዩዔሪኖዖ ጋላታዔ። ፫-፬ካሾዖና ኖ ቤዔቲዔ፡ ዶዖኖ ዩዔሪቻ ኢቃዓ ቤዔሆኔ፤ ኖ ቂቲቲዔኖዖ ዶዖኖ ዩዔሪቻ ኢቃዓ ቂቲቲዔ። ኤቢቾ ኖ ዳጎዖቼ ኢኮላ ቢ ቄሊቾ ባዓቾ ቤዔታዓቼ፤ ቢ ቄሊቾ ባዓቾ ቂታዓቼ። ኢላ ካሾዖና ኖ ቤዔቲዔ፡ አዖሄዔ ኖ ቂቲቲዔ ዶዖኖ ዩሱዑሲቾ ኖዖኔ። ፬«አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ቂቲቲናአኖዖ ካሻቼናአኖዖ ቢዒቾ ተኔዒሬዔ ሃጂዩቾ ኪሪቶዖሊ ቂቲቶዩቹዩ፤ ዖታ ቂቲዒ ዱዑካቲናአቺ ዳጎዖቼ ቢ ኪቺቶዩቹዩ።

፭ኖ ቡሊ ኪሪቶዖሊቺ ናሌዔ ጋባሬዔ አዓፎዖቾ ኔዔጤሆ ኖዖኔ። ኤቢቾ ኔ ማኖዖቹ ቶቦሞቶ አሞዩቹዩ ኔ ናሊዒ ቤዔቶ? ኔዖቹ ዖታ ኔ ማኖዖን አሞዩቹዩ ኔ ቃላዓዓዒ ቤዔቶ?

11 «ኢሺቹዩ ዶዖኖ ዩዔሪ፤ (ታ ቤዔዖቾ ታዓኔ፤ አሺ ጉታኖ ቡሊ ታዓቾ ጎዩኔሆኔ፤

አሺ ሄጪዮ ቡሊ ዩዔሪ ታ ተናዖን ሚዒጤሆኔ) ኢቶኔ»

፮ቲዔ ዖዓፋ ማጫዓፎዖቾ ጫዓፌዔቶኔ። 12ኢላ ኖ ኢኪ ኢኮዖ ኖ ቄሊ ቄሊ ሹዑኔዔቾን ዩዔሪቹ አዓፎዖቻዓ ኤቼዔሬዔ ዖቼሆ ኖዖኔ።

ኪቲኔዔ ቢ ማኖዖን ጡጎ ተናቂዓ ዩጤዒ ዲቼዔ ቃዮ

13ኢላ ሃናዓቹና ኢካ ጌቲሬዔ ኖዖና ኖዖና ኢኮዖ ባርዖቹ ቶቦሞቶ ናሎዖን ቃዩ። ኤቢዩዔኖዖ ዖታ ኪቲኔዔ ኢካ ቢ ማኖዖን ዩጤ አጣዓጠዖቾ ዲቼሂ ሞዖኖን ሃላዓዖኔ። 14ቢ ቄሎዖና ኤዔአ ተናቲ ሞዖኖ አሞላ አዓሎ ቢ ተናዖን ዶዖኖ ዩሱዑሲና ቶቦኪዒ ታዓቾ ቤዔቲ ኢኪቲኖዖና ተናቃዓ ጤዒሺዒ አሪዒቶ ታዓኔ፤ ተናባሊ «ኤዔአዖኔ» ኢቂዒ ጋቢዒ ቤዔቲ አራ አሾዩቾ ኤዔአዖኔ።

15ኪቲኔዔ ኔ ማኖዖን ኔ ማዓ ቤዔቲ ማዓዩ ናቦዖና አዩኒኪዒ ቤዔቶ ኔ ተና ጋዓታ፡ ኢላ ቢዒን ሹናዓኖ ኔ ተናዖን ኔ ሹዑናዓ ቤዔቲ ሞዖኖና ቤኪዒ ቤዔቶ ኔዔኔ። ቢዒቻ ኢቂዒ ኪሪቶዖሊ ቂቲቲ አሾ ኔ ማዓ ቤዔቲ ማዓዩ ናቦዖና ሺዖሬዔ ቃዓቆዖቾ ቢ ዱፕዖዓቼሆዩቾ ኔ ቄሎዖን አሪዒቤ። 16ኢላ «ጋዓዋቶኔ» ኢቂዒ ኢቶሺ ሹዑናዓ ቤዔቲ ሞዖኖ ናዓጌዖዓቼሆዩቾ ኢቶሺ ቄሎዖን አሪዒቤ፤ 17«አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ዩዔሪቹ ታዓቲቲኖ ጫዲቆዖናዓ ዲጎዖና፡ ዖዓፋ አዖዓኖዖቼ ተናቲ ኤሚርዖናሊ፡ ማዓኖዖናዓ ኡዮዖኖቹ ሞዖኖ ተና ቢ ቃጂቶዩቹዩ። 18ኤቢዮሶሞን ተኔዮዖና ኪሪቶዖሊቾ ሃጂዔ ቤዔቲ አሾ ዩዔሪን ኤሚሪኪዒ ቤዔቶኔ፤ አሾዖኖ ናዓደዔ ቤዔቶኔ።

19ኢላ ኤቢ ተና ጋዓታ፡ ዲጎ ሃሌዔዮሂ ሞዖኖን፡ ኖዖናዓ ኖዖኖኖዖ ኤዔኒዒዮሂ ሞዖኖን ዳቢቦኔ። 20ማዓዩ ናቦዖና ዩዔሪቹ ሹዑኖዖን ሃፒዖዓሂኔ! «ማዓኖ ታዓኔ» ኢቶ ቡሊ ጣሎዖኔ፤ ተናባሊ ማዓኖዖን ኔ ማሚ ናቦዖና ባራ አሾዖን ዩጤ ዲቼሂ ጡጎዖን ኔ ተና ጋዓታ፡ ጎንዶዖኔ። 21ሜዔኖን ማሚ ቃዮ፡ ማሺዒ ቤዔቲ ዖዩኔዔ ኡዮዖን ኡዩ ቃዮ፡ ባራ አሾዖን ጡጎ ተናሬዔ ዩጤ ዲቼሂ ሞዖኖን ተኔዩዔ ቃዮዖ ጋዓዋቶኔ። 22ኤቢ ሞዖኖዩቾ ኔ ጋቢዒ ቤዔቲ ጋቦ ኔዔናዓ ዩዔሪኖቹ ዳጎዖቾ ባዓቾ

ቱናቤ። «ጋዓዋቶኔ» ኢቂዲ ቢ ማዓ ቤዔቲ ማዓዮዪች ቢ ሙሉ ቢዲን ኢቲባታታዓኒ አሾ ዲዲሬዔቶኔ።²³ ቱናባሊ ቢ ሙሉዎና አጠራዓቻዓቤዔ ቢ ማዓ ጋዓታ፣ «ጋዓዋቶኔ» ኢቂዲ ኢባሪዮ ቢ ቃጂቶዪች፣ ዩዲሪ ቢ ቶዎዎዎች ናሊቶኔ። «ጋዓዋቶኔ» ኢቃዓ ኖ ኢባሪዎዓኒ ሞዎን ኖ ሹዑና ጋዓታ፣ አጣዓጦዔ።

ቢ ቄሎዎን ኤሚሪባኔ ቃዮ

15

ከቤች ከሪቶዎሲቺ ቶዎዎዎች ሙሉዔ ቶዎኢዮዎና ኩጳቲ ኖ፣ ኖ ቄሎዎን ኤሚሪባኔን ቃዮዲቺ ኩጳታዓኔዔናኦቺ ሻዓጎዎን ሻዓጎ ኖዎች ቃዓዊዲዔ።²⁻³ ከሪቶዎሲዮላ ቢ ቄሎዎን ኤሚሪባኔን ኖዎች፣ ያዓፋ ማጫዓፎዎች ቢ ጫዓፌዔቶዎዎን፣ «ኔ ቶዎዎዎች በዎኖሽ ቆዖኒቲ ቆዎና ታ ቶዎዎዎች ከንዲዬ» ጌቲዔቶ ጩዔኒዮ። ከቤች ኖ ኢኪ ኢኮዎ ከቲኔዔ ኖ ማኖዎን ኖ ኤዔኒዲዮሆዪች ቢዲች ጋዓጩሂ ጋዓዋ ሞዎን ሹዑናሬዔ ቢዲን ኤሚሪባኔ።⁴ ያዓፋ ማጫዓፎዎቹ ኖ ዳና ቤዔቲ ሃዓኢዮዎና ጎጎዎና ጊባኖ ኖዎች ቢ ቤዔቶሆዪች፣ ሽዲቺቂዲ ያዓፋ ማጫዓፎዎች ጫዓፌዔቶ ቡሊ ኖዎች አሪቺዲያ ጫዓፌዔቶኔ።⁵⁻⁶ ኢካ ሙሉዎና ቱናሬዔ ኢካ ቃዓሮዎና ኖ ዶዎኖ ዩሱዑስ ከሪቶዎሲቺ ኒሆዎ ዩዔሪን ኢቶሽ አዎጊዲዮሆዪች፣ ሃዓኢዮዎና ጎጊዮዎና ቢ ማግ ጩዔኒቲ ኦጉሾዎ ዩዔሪ ከሪቶዎሲቺ ቆሙዎን ዳቢሬዔ ኢቶሽና ኢቶሽና ኢካ ሙሉዎና ኢኮታቂዲ ቤዔሚ ሃኮዎን ኢቶሽች ኢምቤ።

አዓጋቲዔናኦ ማሽራዓቺዔ ቃዓሮዎን ዋዓዮ

ከቤች ዩዔሪ አዎጊዲዮች ከሪቶዎሲ ኢቶሽን ቢ ማግ ቢ ካቲቾዎን ሻሊጊቤዔ ኦቢዮዎዎን ቱኒዲባታሊ፣ ኢቶሽና ኢቶሽና ኢኮዎ ባሮዎን ሽቂዮዓዮ።⁸ ከሪቶዎሲ አዩሁዑዴዔናኦቺ ማዳቾ ቢ ቱናቶ፣ ዩዔሪ ጊባኔዔቶ ቢ ቱኖዎን ቤኪዲያ ቃዓባቺናአዪች ጊባኒኬዔቲ ጊባኔዔ ቃዓሮዎን ቢ ጩዔቾዪቺዮ፤⁹ ዎታ አዓጋቲዔናኦ ዩዔሪን ቢ ማዓሮዪች በዎኖሽ አዎጊዲዮሆዪቺዮ ኢዮ። ያዓፋ ማጫዓፎዎች ቢ ጫዓፌዔቶዎን፣

«ከቤች አዓጋቲዔናኦቺ ዳጎዎቻዓ ኔዔችን ሚዲጤሆ ታዓኔ፤
ሾዳዓቤዔ ኔዔን ጋላቲሆ ታዓኔ»
ኢዮ።¹⁰ ዎታ
«አዓጋቲዔናኦቺ! ዩዔሪቺ አሽዔናኦና ቶዎኪ ኤሚሪባኔ!»
ኢዮ።¹¹ ዎቺቂዲ ዎታ
«አዓጋቲዔናኦ ኢቶሽ ቡላ! ዶዎኖ ዩዔሪን ጋላታቦቲ! አሽዔናኦ ቡሊ ናዓዲቤዔቲ»
ኢዮ።¹² ዎቺኖዎን ዎታ ኬዔማቺ ኢሲያዓሲ
«*ኢሴዬ ያሮ ዎዩሆኔ፤
አዓጋቲዔናኦኖሆ ሃጂያ ቲዩሆኔ፤
በዎኖሽዮ ቢዲን ጊባኔሂናኦኔ»

ኢዮ።
¹³ ጊባኔዔ ጊዲምቦ ቱናቲ ኦጉሾዎ ዩዔሪ ያዓፋ አዎዓኔዔቺ ጊዲዶዎና ኢቶሽች ጊባኖ ዎዴሆዪች ኢቶሽ ሙሉዎን ቢ ቶዎዎዎች ኢቶሽ ቶዎኢዲዮዪች ኤሚሮዎና ዲጎዎኖን ጩዔቺሬዔ ኢቶሽች ኢምቤ።

አዓፌዔ ኩጳዎና ጳጤሎዎሲ ጫዓፌቲ ናቦ

¹⁴ ታ ማኔዔናኦቲ! ኢቶሽ፣ ኢቶሽ ቄሎዎና ጋዓዋ ሞዎን ሹዑኖዪች ጋቢቂዲ ሹዑን ኢቶሽ ቤዶ ቡሊን፣ አሪዮዎና ኢቶሽ ጩዔኖን፣ ዎታ ኢቶሽና ኢቶሽና ኢኮዎ ባሮዎን ካዓራዓ ጩዲጩን ሃኬሆ ኢቶሽ ቱኖዎን፣ ኢቶሽችን ታ ታ ቄሎዎና ማጎጂዲቃዓ አሪዲቶ ታዓኔ።¹⁵ ዩዔሪ ታዓች ኢሚቲ ዎጂዔ ናቦዎና ዎቺኖዎን ዎታሬዔ ኢቶሽን ሻሊጊቾዪች ኤቢ ዎቾዎች ኢኪካ ሞዎዪናኦን አዓፌዔ ኩጳዎና ጫዓፌቶ ታዓኔ።¹⁶ ዩዔሪ ኤቢ ዎጆዎን ታዓች ቢ ኢሚቶ አዓጋቲዔናኦዪች ከሪቶዎሲ ዩሱዑስቺ ማዳቾ ታ ቱኒሆዪቺዮ። አዓጋቲዔናኦ ያዓፋ አዎዓኖዎና ያዓፌዔሬዔ ዩዔሪና ሹናቲ ዴዔጆዎዎን በዎኖሽ ቱኒሆዪች፣ ዩዔሪ ማኔ ታዓች ኢማቲ ሚሽራዓቺዔ ቃዓሮዎን ጌታዓቤዔ ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጎዴዔ ቡሾዎዎዎን ማዲዲ ቤዔቶ ታዓኔ።

17ኢላ ከሪቶሶስ ዩሱዕሲና ቶዎኪዒ ታዓቸ ቤዔቲ ኢኪቲኖዎና ዩዔሪቸ ታማዲዒ ቤዔቲ ማዶዎና ጊዔጪዒ ቤዔቶ ታዓኒ። 18-19አዓጋቴዔናአ ዩዔሪቸ ዴአ በዎኖሺ ጌቲሆዩቸ፡ ከሪቶሶሲ ቢ ቃዓሮዎና ቢ ሹዑኖዎና፡ ማላቶዎናዓ ዎሪጋኒኪቲ ሞዎኖቹ ጊዒዶዎና፡ ያዓፋ አዎጻኔዔቹ ጊዒዶዎና ታ ማጋዓ ቱናቂዒ ቢ ሹዑናቲ ሞዎዩ ቤሺ ባራ አሞዎናላ ጌቶዩቸ አዓፎዎን ኩጳታዓቹ። ኢቢቸ ዩሪላሌሚ ጋፎዎቹ ቲዒጂቃዓ ኢሊቆዩኔዔ ሻዎዎቸ ቤዳዓሄዔ ጉዑዳቃዓ ከሪቶሶሲቹ ሚሺራዓቸዎን ኢኬዔናላ ኤቲያዓዎን ጌታዓ ቤቹቶ ታዓኒ። 20ኤቢዩ ባራ አሻ ባዓሺቲቹ ቶዎሞዎቸ ታ ሃጋዓቹሆዩቸ፡ አሺዔናአ ከሪቶሶሲቹ ሺጎ ጩዔጊዔቴዔ በዎኖሺ ዋዓዎታዓኒ ጣዓአዎቸ ሚሺራዓቹዔ ቃዓሮዎን ቤቹዒ ጌቶዩቸ ቂዒጫቶ ታዓኒ።

21«ሺዒቹዒ ቢዒቸ በዎኖሺቸ ጌቲያዓኔዔናአ ቤዔጊሂናአኒ ፤

ዋዓዎታዓኔዔናአዎ ሻሊጊሂናአኒ»

ጌቲዔ ያዓፋ ማጫዓፎዎቸ ቢ ጫዓፌዔቶዎዎኒ።

ሮዎሚ ጋፎዎን ሻጊ ቤዔጋ ጳጢሎዎሲ ጋቦ

(ሮዎሚ 1:13 ፤ 1 ቆሮ. 16:1-4 ፤ 9:11)

22ኢቢቹ ናቦዎና ዎታ አንድ ቤዳዓሄዔ ኢቶሺ ማግ ዎሞን ሃካዓና ታዓኒ። 23ቱናባሊ አንድ ሂኒ ታ ቤዔቲ ሻዎዎቸ ጉቢቸ ታ ሹዑኔሂ ባራ ሹዑኖዎ አዓሎ ቢ ቱናቶዩቸ፡ ኤቢዩዔኖዎ ኢቶሺን ሃሚዒ ቤዔጎዩቸ ዎዓ ናቶን ቃዓቶ ታዓቸ ቤዔቶዩቸ፡ 24ካቲኖዎን ኢቶሺ ማግ ሃማ ጊባናዓ ቤዔቶ ታዓኒ። ኢስፋዓኔዔ ሻዎዎቸ ሃሚቤዔ ኢኮቲ ኢቶሺን ቤዔጌሆ ታዓኒ ፤ ሺዒቹራዔ ኢቶሺና ዳናሬዔ ጊዒሻቻ አዓቦዎን ኢቶሺ ማግ ኮታሬዔ ታ ኤሚሪቶዩ ጉብ አሮዎቸ ሃሚሆ ታዓኒ ፤ ዎቶዎ ታ ጎሞዩቸ ታዓን ዴጌሆ ኢቶሺ ቱኖዎን ጊባናዓ ቤዔቶ ታዓኒ። 25ቱናባሊ አንድ ዩዔሪሪና ያዓፌዔቲ ከቲኔዔናአን ጋዓቹሂ ሞዎዎን ዩቻቃዓ ዩሪላሌሚ ጋፎዎቸ ሃማዓ ቤዔቶ ታዓኒ። 26ማኪዶዎንና አካዓዩዔ ሻዎዎዎቸ ቤዔቲ ከቲኔዔናአ ዩሪላሌሚ ጋፎዎቸ ቤዔቲ ዩዔሪሪና ያዓፌዔቲ ከቲኔዔናአቹ ዳጎዎቸ ቤዔቲ ጊራቹናአን ዴጎዩቸ ሹኒቲናአኒ። 27ኤቢን በዎኖሺ ቁሎዎና ዴጋ

ሹኒቲናአኒ ፤ ዎታ ኤቢዩ ቱን ቤዳ ሞዎዩ። አዩሁዑዴዔናአ በዎኖሺቸ ኢማቲ ያዓፋ አዎጻኔዔቹ ዎጀዎቹ አዓጋቴዔናአዩቸ ቆዎዲቲናአኒ ፤ ኤቢቸ ሜዔናዩቸ ቃዓዊዒ ቤዔቲ ሞዎዩና ዎታ አዩሁዑዴዔናአን ጋዓቸ በዎኖሺቸ ቃዓዊዒሄ። 28ኢላ ኤቢ በዎኖሺ ኢሚቲ ዎጀዎን ዳዓሚ ሻጊዒ ኢሚዒቹ ኤቢን ታ ጩዔቹቶዩ ጉብ፡ ኢቶሺ ማጊና ቤሻሬዔ ኢስፋዓኔዔ ሻዎዎቸ ሃሚሆ ታዓኒ። 29ኢቶሺ ማግ ዋዓሬዔ ከሪቶሶስ ማጌ ዳናዓ ቤዔቲ ጩዔኔ ዎጀዎን ኢቶሺቸ ቆዎዴሆ ታ ቱኖዎን አሪዒ ቤዔቶ ታዓኒ።

30ኢላ ታ ማኔዔናአቴ! ታዓቸ ዩዔሪጎን ቆላቤዔ ታዓና ቶዎኪ ታ ቂዒጫዓ ቤዔቲ ቂዒጫዎሞን ኢቶሺ ቂዒጫሆዩቸ፡ ዶዎኖ ዩሱዕሲ ከሪቶሶሲናዓ ያዓፋ አዎጻዎ ኢሚዒ ቤዔቲ ሹኖዎና ኢቶሺን ቆላዓ ቤዔቶ ታዓኒ። 31ዩሁዑዴዔ ሻዎዎቸ ቤዔቲ፡ ዩዔሪቸ ዴአ ጌታዓኒ አሺዔናአቲ ከሻዎቹ ታ ዎዴሆዩቸ፡ ዎታ ዩሪላሌሚ ጋፎዎቸ ታ ዳዓማዓ ቤዔቲ ዎጀዎና ዩዔሪሪና ያዓፌዔቲ ከቲኔዔናአ ኤሚሬሆዩቸ ታዓቸ ዩዔሪጎን ቆላቦቴ! 32አሮዎቹ ዩዔሪሪቹ ዳዓጎ ቢ ቱና ጋዓታ፡ ኤሚሮዎና ዋዓሬዔ ኢቶሺ ማግ ካሺሆ ታዓኒ። 33ዲጊዔ ኦጉሻዎ ዩዔሪ ኢቶሺ ቡሊና ቶዎኪ ቱናቤ ፤ ቶዎኮና።

ጳጢሎዎሲቹ ዳጊዮ

(ሚሺ. 18:2 ፤ ማሪ. 15:2)

16 1ኬንኪሮዎሲ ጋፎዎቸ ቤዔቲ ከቲኔዔ ጉዑዲ ዳጎዎቸ ከሪቶሶሲቹ ሹዑኔዔ ማዶዎና ጊባኔዔቲ ማኔ ፌዔቤን ኢቶሺ ማግ ሃማዓ ቤዔቲ። 2ዩዔሪሪና ያዓፌዔቲ ከቲኔዔናአን ኢቶሺ ኢዒቢዒ ቤዔቶዎሞን ቢዒኖዎ ዎታ ኢቶሺ ኢዒቢዒዩሆዩቸ ኢቶሺቸ ሻሊጊቹዒ ቤዔቶ ታዓኒ። ቢዮ ሜዔቲናአን ዴጋዓ ቤዔቲ፡ ታዓቸዎ ዴጌ ቱናቲ ማኔዔኒ። ኤቢቸ ኢቶሺዮ ዎታ ቢዒቸ ቃዓዊዒ ቤዔቲ ሞዎዩ ቡሊና ቢዒን ዴጎቴ!

3ከሪቶሶስ ዩሱዕሲቹ ሹዑኖዎን ታዓና ቶዎኪዒ ጎጋዓ ሹዑናዓ ቤዔቲ ፊሪኪሊናዓ አቂሊኖዩቸ ታ ዲጊዮዎን ጌቶቴ! ዓቦዎኖሺዮ በዎኖሺ ካሻዎናላ አዓጢያዓዎን ታዓቸ ቂቲዮ

ኩጢቲ አሼዔናአኔ ፤ ታ ኢኬቶ ባዓች ቱናታዓናዎን፥ ዎዳ ጣዓአዎና ሙርዎቶዩች ኪጩዔ ቤዔቲ አጎጋቲዔ ኪቲኔዔ ጉዑጵ ቡሊ ናግዲዒ ቤዔቲ አሼዔናአኔ።⁶ ኤቤ ፊሪኪሊናግ አቂሊኖቺ ኬጦዎች ኪጩዔ ቤዔቲ ኪቲኔዔ ጉዑጵዮች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ!

አሲዬዔ ሻዎዎቼ ቢ ሙሎዎን ኪሪቶዎሲቺ ቶዎዎዎች ቶዎአዮዎና ቃዓቦ ቱናቲ፥ ታ ሹናግ ቤዔቲ አጤኖዎሲች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ⁶ኢቶሺቻ ኢቃዓ ዎዶዎን አግጃቲ ማግሪያሚች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ⁷ሚሺራዓቻቺናአቺ ዳጎዎቼ «ዎራዓፋ» ጌቲዔቲናአ፥ ዎታ ቦዎኖሺ ሙሎዎን ኪሪቶዎሲቺ ቶዎዎዎች ቶዎአዮዎና ታዩ ቃዓቤዔናአ፥ ታዓና ቶዎኪዒ ጩቻቲ ታ ጢቤዔናአ አንዲራቆዎሲናግ ዩሊዮግሲኖዩች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ!

⁸ኪሪቶዎሲና ኖዎች ቤዔቲ ኢኪቲኖዎና ታ ሹናግ ቤዔቲ አዲላግጦዎሲች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ⁹ዶዎና ዩሱዑሲና ኖዎች ቤዔቲ ኢኪቲኖዎና ኖዎና ቶዎኪዒ ሹዑናቲ ኡሪባግኖዎሲች፥ ታ ሹናግ ቤዔቲ ኢጣዓኮዎሲች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ¹⁰ኪሪቶዎሲች ጊባኔዔቶ ቱናቲዒ ናግዴዔቲ ኤዲሊዔሲች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! አሪጦዎሱሎዎሲቺ ኬቺ አሼዔናአዩች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ¹¹ታ ጢቦ ሄሪዶዶኒች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ናሪቆዎሲ ኬቺ አሼዔናአቺ ዳጎዎቼ ቦዎኖሺ ሙሎዎን ዶዎና ዩሱዑሲቺ ቶዎዎዎች ቶዎአዒቲናአዩች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ!

¹²ዶዎና ዩሱዑሲች ማዶዎና አግጃዒ ቤዔቲ ጢርዎፊኒናግ ጠሪፎዎሲኖዩች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ዶዎና ዩሱዑሲች ሹዑናዎና አዎጋቶን አግጃቲ፥ ሹናቲ ኖ ማኔ ፋሪላግዲች ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ¹³ዶዎና ዩሱዑሲች ጊባኔዔቲ ማዳቺ ርዎፎዶኒች፥ ቢ ሃጂዔ ቡሽዎን ቱኒዒቃዓ ታዓን ዴጋቲ ቢ ኢጉዴቆ ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ¹⁴አንቀዔጠዎሲናግ ፊሊጎዶኒኖዩች፥ ሄሪሜዔኒቶዎ፥ ጳሪባግኒቶዎ፥ ሄሪማግኒቶዎ፥ ቦዎኖሺና ቶዎኪዒ ቤዔቲ ኪቲኔዔ ማኔዔናአ ቡሊቆዎ ታ ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ¹⁵ፊሊጎዶኒናግ ዩሱሊዮግኒኖዩች፥ ኔዔሪዮዎሲናግ ቢ ማኔዔናዩች፥ አሊፓግኒች፥ ቦዎኖሺና ቶዎኪዒ ቤዔቲ ዩዔሪና ያግፊዔቲ ኪቲኔዔናአ ቡሊቆዎ ታ

ዲጊዮዎን ጌቶቲ! ¹⁶ያግፊዔቲ ጎዎና ቱናቲ ሹሜዮዎና ኢቶሺናግ ኢቶሺና ኢኮዎ ባርዎን ዲጊዒቤ። ሙርዎቶዩች ዎዳ ጣዓአዎች ኪጩዔ ቤዔቲ ኪቲኔዔ ጉዑጵ አሼዔናአ ቡሊ ኢቶሺን ዲጊዒ ቤዔቲናአኔ።

ጩዔርዎቻዓ ጳጢሎዎሲ ጌቲቲ ሞዎዩናአ

(ሚሺ. 16:1 ፤ 19:29 ፤ 1 ቆር. 1:14 ፤ 2 ጢሞ. 4:20)

¹⁷ኢላ ታ ማኔዔናአቲ! ኤቤዬ አግና ዋዓዎቂዒ ኢቶሺ አሪዒቲ ቃዓርዎን ሺጢዒ ቤዔቲናአ ማጌ፥ አሽዎናግ አሽዎናቺ ዳጎዎች ባሪ ባሪቲኖዎን ሃሊዒ ቤዔቲናአ ማጌ፥ ጡጎ ቱናግ ቤዔቲ አሼዔናአ ማጌዔኖዎ ኢቶሺ ቂሎዎን ኢቶሺ ቁዩሆዩች ኢቶሺን ቆላግ ቤዔቶ ታዓኔ! ኤቦሺ ማጌ ባሪቦቲ! ¹⁸ኤቤዮዎሚ አሼዔናአ ቦዎኖሺ ማግሙዩች ባዓቻሊ ኖ ዶዎና ዩሱዑሲ ኪሪቶዎሲች ሃጂዎግኔዔናአኔ! ጋዓዋቶ ሻዓሂዒ ቤዔቶናግ ማግንጂዔ ዩባግቶዎና ዲቃ አሼዔናአቺ ሙሎዎን ዳቺዒ ቤዔቲናአኔ። ¹⁹ሚሺራዓቻዔ ቃዓርዩች ኢቶሺ ዴአ ጌቶ አሽ ቡሊች ዋዓዩዔቶኔ። ኤቤች ኢቶሺ ሞዎቶ ታዓን ኤሚሪኪቶኔ! ጋዓዋ ሞዎቶን ሹዑናዩች አሪዎቻን፥ ጎንዳ ሞዎቶን ሹዑናዩች ቱዑሽዎን ኢቶሺ ቱኔሆዩች ሹኖዩ። ²⁰ዲጊዒ ኦጉሽዎ ዩዔሪ ሼዔጣግኖዎን ካዓታ ዩጢ ዲቺሬዔ ኢቶሺ ባዓቲዔ ዴቺዒች ዱፔሆኔ።

ኖ ዶዎና ዩሱዑሲ ኪሪቶዎሲቺ ዎጆ ኢቶሺና ቶዎኪ ቱናቤ።

²¹ታዓና ቶዎኪዒ ሹዑናግ ቤዔቲ ጢሞቲዮዎሲ፥ ታ ጢቤዔናአ ሉቂዮዎሲናግ ያግሰዶኒና፥ ሰጳግጢርዎሲዮ ኢቶሺን ዲጊዒ ቤዔቲናአኔ።

²²ሂኒ ዎቆዎን ጳጢሎዎሲ ጌቲዔ ሜዓፊቲ ጤሪቲዮዎሲ ታዎ ዶዎና ዩሱዑሲና ኢቶሺን ዲጊዒ ቤዔቶ ታዓኔ።

²³ታዓናግ ኪቲኔዔ ጉዑጵ ቡሊኖን ኢዒቤዒ ቤዔቲ ጋዓዎሲ ኢቶሺን ዲጊዒ ቤዔቶኔ። ሂኒ ጋፊዔቺ ጊጃ ዩሽ ቱናቲ አሪዓጠዎሲ፥ ኖ ማኖዎ ቃሪጠዎሲዮ ኢቶሺን ዲጊዒ ቤዔቲናአኔ።

[²⁴ኖ ዶዎና ዩሱዑሲ ኪሪቶዎሲቺ ዎጆ ኢቶሺ ቡሊና ቶዎኪ ቱናቤ ፤ ቶዎኮና።]

ዩዔሪን ጳውሎስ ጋላቶ

25-26 ቡሊ ዩሚዔኒዔ ኑጉሾዎ ዩዔሪ ዎኔዔ ዩሚዔኖዎቹ ተዲጂቲዲ አዓቹዔ ያጊቲ ሞዎን «አንድ ጋጤዔቢ» ኢቶኔ። ኤቢቾ ኬዔማቹናአ ቦዎሽ ጫዓፊቲ ማጫዓፎዎቻዓ ጣላዓዩዲ ጌቲቲናአኔ ፤ አዓጋቲዔናአዎ ቦዎሽ ሙሉዎን ዩሱዑስ ኪሪቶሎቲቹ ቶዎዎቻቾ ቶዎኢዲሬዔ ቢዲቾ ዴአ ቦዎሽ ጌቲሆዩቾ ሞዓዎቲዲ አሪዲቲናአኔ። ኢላ ታ ጌታዓ ቤዔቲ ሚሺራዓቾዎሞናዓ ዩሱዑስ ኪሪቶሎቲቾ ጌቲዔ ቤዔቲ ዎቾዎሞና ኢቶሺን ኩዲዮዎን ሃኬሂ፥ 27 ቢ ኢኬቶ ባዓቾ አሪዎቾ ተናቲ ዩዔሪቾ ዩሱዑስ ኪሪቶሎቲ ማጋዓ ቡሊ ዩሚዔኖዎን አዎጊዔ ዩዲሮ ተናቤ ፤ ቶዎኮና።

ቆሮንቶሎ

**ጋፎዎቾ ቤዔቲ ኪቲኔዔናአዩቾ
ሚሺራዓቻቹ ጳውሎስ ጫዓፊቲ
ኢኪኔዔ ዎቾ**

ሺዒቾ

ጳውሎስ ሂኒ ዎቾዎን ቆሮንቶሎ ጋፎዎቾ ቤዔቲ ኪቲኔዔናአዩቾ ቢ ጫዓፊቶ፥ ኪሪቶሎ ሺዒጃቲ አዓቦዎቹ ተዲጂቲዲ ሃዴዔ አዓባዓ ሺሚታ ናቶዎቤዔ ቃዓዎዎቾ ተኖ ቃዎዓቹ። ጳውሎስ ኤፊሶዎኒ ጋፎዎቾ ቤዔቤዔ ቆሮንቶሎ ጋፎዎቾ ቤዔቲ ኪቲኔዔናአ ማጌ ቢዲቾ ጫዓፊዔቲ ዎቾዎን ቢ ዳናቶዩ ጉብ ሂኒ ዎቾዎን ቦዎሽቾ ጫዓፊዲ ዳዓቺዲሄ።

ቆሮንቶሎ ጋፎ ሜዔቲራዓኒያዓኒ ባሃሬዔ ጋሾዎቾ ቤዔቲ ጋፎ ቢ ተናቶዩቾ ጊዲጤዔ ኬሎዎናዓ ጋዓናቹ ጋፎዎናኒዩ ፤ ዎታ ነንዶዎና ጩዔኒቲ ጋፎዎኔ። ኤቢ ነንዶዎና ሮዎሚ ታዓቶዎ ሃጂዲ ቤዔቲ ሻዎ ቡሊዲቾ አሪቻቲ ጋፎዎኔ። ቆሮንቶሎ ጋፎዎቾ ቤዔቲ ኪቲኔዔናአዩቾ ኪቲኖ ተናታዓኒ አሺዔናአ ተኒዲ ቤዔቲ ሞዎዎቹ ዎሆ አዎጋቲ ኢሪቶ ተናቶኔ። ኤቢቹ ናቦዎና ኪቲኔዔ ጉዑዲ ዳጎዎቾ ኢኪካ ኢሪቶ ሃሌዔቶኔ።

ቆሮንቶሎ ጋፎዎቾ ቤዔቲ ኪቲኔዔናአቹ ዳጎዎቾ ጉዑዲ ጉዑጳ ሃሌዔቲዲ ባሪባሮ ተናሄ። ኤቢቾ ኢኮታቲዲ ኢካ ካሾዎና ሹዑኖዎን ሃካዓኔዔናአኔ። ኢኪኬዔናአ ባት ዎኔዔ ቦዎሽ አጣዓጦዎቹ ባራዓኔዔናአኔ። ጳውሎስ ሂኒ ዎቾዎን ቢ ጫዓፊቶ፥ ቦዎሽን ካዓራዓ ጩዲጮዩቾ፥ ዎታ ኪቲኔዔናአ አዓቢቹሬዔ ጋዓዎቲ ቆጮዎና ቦዎሽ ቤዔዩሆ ጋዓታ ቤኪዮዩቹዩ። ኪቲኔዔናአ ዴአ ጎሞናዓ ነንዳ ጎሞና አዓቢ ጋዓታ ባሪ ባሪዲሬዔ ቦዎሽ አሪዲዩሆዩቾ፥ ኪቲኔቲኔዔ ቤዔሞን ሹዑኔዔ ቶዎዎቾ ቦዎሽ ሄዔቹዲዩሆዩቾ ዶጂያ ቲዲጫቲ።